EL:POBLE:CATALÁ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES . 4 pessetes trimestre
PAISOS D'UNIÓ POSTAL. . . . . 9 pessetes trimestre

ANY V — Barcelona, dimecres 10 de juny de 1908 — NÚM. 84
REDACCIO Y ADMINISTRACIO: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.—TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. 5'00 pessetes trimestr
BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes cada mes | Cts. 5

L'excelentíssim senyor

Don Josep Comas y Masferrer

SENADOR VITALICI

morí el dia 2 del corrent, havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica

(E. P. D.)

Totes les misses que's celebraran demà, dijous, dia 11 del corrent, en l'iglesia de la Casa Provincial de Caritat, seran aplicades en sufragi de la seva ànima, essent d'ofertori les de dèu a dotze

Sa filla donya Montserrat, fill polític don Lluís Marsans Peix, néts, germanes, germà polític, nebots, nebots polítics, cosins, cosins polítics, demés parents y les raons socials **Cuyás, Bassols y Darner, en Cta.**, y **J. Marsans Rof y Fills,** al participar a sos amics y coneguts tant dolorosa perdua, els hi preguen el tinguin present en ses oracions, invitantlos a concórrer a alguna de les misses.

El dol se dona per despedit

No's convida particularment

L'Excelentíssim y Reverendíssim senyor cardenal Casañas, bisbe de Barcelona y l'Ilustríssim senyor bisbe de Girona s'han dignat concedir 200 y 50 dies d'indulgencia, respectivament, per cada acte de pietat o caritat cristiana que's practiqui per l'ànima del difunt.

CATALANA GENERAL DE CRÉDIT
FUNDADA L'ANY 1856
AGENCIA ENSANXE — Plassa de Catalunya, carrer de Fontanella.
CENTRAL — Dormitori de Sant Francesc, 2.
AGENCIA DE GRACIA — Carrer Major, 135.
BANCA-BORSA (Espanya y Extranger). CAMBI DE MONEDES. CUPONS. COFFRES-FORTS. OBRES PÚBLIQUES

MOYA.-CORTS, 642-OBJECTES D'ART PERA REGALS

Material Fotogràfic
MARCA REGISTRADA
RIBA, S. en C.
PLAQUES AUTOCROMES 45 per 107
La FOTOGRAFIA dels COLORS són una realitat magnífica ab el
VERASCOPO RICHARD
MODEL 1908
AUTOCROMES
TOTS ELS MODELS ANTERIORS PODEN arreglarse pera poder empleiar les plaques
Plassa Catalunya, 20 • Barcelona

MOSAICHS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

MAQUINARIA
MODERNA•
PERA TOTES
LES
INDUSTRIES
DAVID FERRER Y Cia S. EN CTA.
ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

DE NOSTRA COLABORACIÓ

LA DARRERA VICTORIA DEN ZOLA

També vaig assistirhi, desde lluny, y vosaltres m'hi acompanyàveu, els qui'm feu l'honor de sentirvos bategar el cor al ritme del meu, tot llegintme aquestes anotacions, espurnes de mí mateix.

... Passen, passen, els batallons marcials; el centelleig de les armes formá una volta d'acer sobre l'avens rítmic de les tropes. Passen els funcionaris en la doble nota blanca y negra de les vestimentes. Passen condecoracions y estrelles, bandes y galons. Y entorn, el Poble, el poble somogut, una volta encara, pel gest pòstum d'aquell varó excels, qui suscitava ab la paraula seva la selecció pura de les humanitats en els dos móns irreconciliables dels dignes y els indignes...

Es ell, és ell, l'home d'honestitat suprema qui's vegé tret com a pedra de escàndol per la pudorositat d'eunuc de una trista gent. A l'entorn seu, la població immensa que ell creà rebull en la barreja de la seva vital multitut. Es el formigueig dels mercats a l'hora matinal en que viandes y fruites s'ofereixen en presentalla a la fam de la gran vila; és el ventre de la ciutat obert als quatre vents. Es la turba de la burgesia pervinguda, qui's tira damunt el sobrant depresa del segón imperi, com a gossos sobre la «curèe» d'una cassera. Es la dansa de l'or sonant en les caixes fortes de les banques, com una invitació sarcàstica al crim dels qui no han estat convidats a la festa. Es Paris mateix oferint la gran obra futura del seu embelliment, l'obertura de les vies triomfals qui li esqueixaran els flancs pera que hi passi el desbordament de les munions creixentes. Es el gran comers devorant al petit, bazars y magatzems descomunals, acaramullant en piràmides l'ufania dels productes en els grans «boulevards» nous, com una tentació irresistible al qui passa. Es el baf de corrupció, de baixa lascivia, bufant sobre aquell món ab el seu halè de «boudoir» y de claveguera. Es Nana, la «Mosca d'or», posant la blancor de la seva gropa sobre'l trono dels palaus vells. Es l'Alcool passant com un gran riu de verí entre l'exèrcit dels treballadors qui hi beuen pera sadollarse en l'oblid de llur miseria y penetrarse de inconciencia. Es el desvetllament de la Bestia Humana en el fons de l'home, y la fatalitat del Crim emportantsen la carn de les humanitats com el tren de la mort, qui va llensat, sense frè ni guia, a lo desconegut. Es la germinació de l'epopeia futura, qui demà renovarà el món, y avui fureteja penant en els cercles infernals de les mines, sota la terra fecondada dels conreus. Es la possessió del terrer empenyent a l'assassinat l'esperit rudimentari dels pagesos, mentres la terra bada el solc a l'avidesa indiferenta de totes les fecondacions. Es el somni impossible de l'Art-Natura, de la compenetració panteística de l'obra ab el model, matant l'artista en la follia de la seva impotencia. Es l'eflorescencia de les ànimes infantils no compreses, qui moren per la tenuitat d'una gelosia filial delicadíssima o per l'espiritualitat eteria d'un Ensomni qui les fa incompatibles ab tota carnalitat. Es la Guerra encenent ab el flam de la seva antorxa la pira informe d'aqueixa podridura y sanificantla en un sacrifici de foc y de sang. Es, en fi, el maridatge simbòlic de la vella Ciencia novament rejovenida, com en una reencarnació de l'etern Faust, ab la poesia sempre jova y sempre resplandint ab nova bellesa.—Y tota aqueixa revelació passava a travers el foc d'evocacions ont la materialtitat fecond del detall era sols un punt de perspectiva pera la magnitut d'una visió amplíssima. Era Paris extenentse, a perdua de vista, desde les finestres de Passy, ara sota la roentor del sol, ara sota'l gris de la pluja, en les descripcions de la «Page d'amour». Era la simfonia dels queviures en les Halles, elevant una olor mixta de frescor y floridura; la simfonia de blanc en les robes de «Au Bonheur des Dames»; la simfonia de vert y flors en el simbol del Paradou a la «Faute de l'Abbé Mouret»; la simfonia de negre en les hulles de «Germinal». Y era, com a nota sostinguda en aquell chor, el sentiment sarcàstic del goig de viure, aquella «Joie de vivre» que'l Mestre ens fa sentir a travers l'ànima de Lazare, en una de les seves millors noveles.—Era, en fi, l'ànima de Victor Hugo, l'Hugo messiànic, l'Hugo evocador de multituts, de les grans perspectives, l'Hugo iniciant la poetisació del socialisme, l'elevament del poble per la poesia; un Hugo de darrera hora, per qui el romanticisme inflamava l'apoteosi del seu acabament teatral, com a coronació de la seva obra. Era un Hugo anticristià, cantant la vida y la riquesa comunals, la possessió del «regne de la terra», la presa de la ciutadella proibida; reunint, en un ensomni renovat del falansteri, la taula de «Fecondité» com una nova Cena de descendencies, o la Ciutat de «Travail» sobre les màquines conquerides y encadenades ab flors; proclamant una fè nova sobre les escorrialles de la vella fè en les supersticions impoètiques de Lourdes; una esperansa nova en la Ciutat universal sobre la Roma corrupta; un amor nou sobre l'hipocresia malfactora y enganyadora de la caritat.

Però era encara un altre home, aquell. Era l'home del crit de Veritat y Justicia, el crit qui arrencava de les cadenes un ignoscent patint per la baixesa d'una raó d'Estat. Era l'home qui renunciava a la popularitat d'avui pera cenyirse la corona d'una conciutadania eterna per la gracia d'un acte d'eternitat. Era l'home «mirall d'homes», qui arribava al martiri com a l'única coronació digna de la seva obra de lluita, de dictadura social, d'improvisació de móns, de creació, de poesia.—Y al pas del corteig, un eco del «J'accuse» passava en l'aire.

⁂

De sobte, un espetec. Silenci curtíssim; després sorollosa emoció. ¿Què ha estat? —Un inconcient acaba de disparar sobre Dreyfus.—Es el darrer bramul de la bestia vensuda. Ahir, a Rennes, ja agullonada fortament, escometia a Labori. Avui, ab un darrer estertor, se retorna contra aqueix home-símbol, qui deixarà el nom a l'historia com a compensant ab l'immortalitat seva l'agudesa del seu patiment, única gloria qui'l treu del comunal oblid... El martiri d'aqueix home no ha acabat encara. Gotes de sang seva havien de regar encara la terra, pera redimirla, sang seva de jueu, sang tradicional de redempció d'homes... Aqueix dispar era una insensatesa, perquè no era ja un home lo que volia matar... Era la vida mateixa, immortal y eteria, invulnerable a tota insidia; era la vida feta «Idea», feta imatge, encarnada com una musa, per la fecondació dels deus, en la visibilitat d'un cas històric y exemplar...—Catalans: en la festa del Panteó de Paris, temple d'universalitat y cosmopolitisme, la nostra Catalunya, qui no té un nacionalisme rebec y exclussiu, sinó que's sent com un barri més de la ciutat universal, tenia una representació de joventut y d'idealisme. L'agressió de un vil ha volgut que l'acte se solemnisés per una nova victoria d'aqueix lluitador, més enllà de la tomba; ha volgut que l'oració esdevingués triomf, com pertany al vencedor d'empreses cruentes.—Bevem, doncs, catalans, a la nova victoria de la vida, que és una garantia de l'immortalitat de tots.

GABRIEL ALOMAR

TOT PASSANT

Avant y fòra!

Sòna una campana, la màquina xiula, esclata un llarg aplaudiment dessota la metàlica coberta y el tren arrenca lentament, enduentsen els representants de Catalunya, els diputats solidaris que van a exigir el compliment d'una promesa, que van a combatre la llei iniqua, la llei vergonyosa, demanant la seva derogació, la seva desaparició total, fins a l'últim rastre, dels nostres codis.

Desaparegut l'exprés part d'allà d'una curva, tots els que restem en l'andana, tots els que hem anat a despedir la gent nostra, emprenem el retorn cap a casa. Mes no ab aquell regust amarg que sol deixar una despedida; sinó ab quelcom d'heròicament alegre, contracop d'una forta esperansa de victoria que ha sorgit en la nostra ànima.

De victoria, sí. No la victoria immediata dels nostres diputats en la concreta acció que ara emprenen. Els nostres diputats conseguiran o no conseguiran que la llei de Jurisdiccions sigui derogada; poden vèncer o no vèncer en la lluita present, sense que això tingui cap influencia, ni cap relació ab aquella esperansa de que parlava ara mateix; perquè aquella esperansa és quelcom de més profond, de més trascendental: és l'esperansa en la victoria, llunyana, sí, però també total, definitiva, de les reivindicacions catalanes, de l'acció integral de Catalunya.

Fins avui aquesta acció ha passat una tongada d'esmortuiment, que posava sordina a la nostra protesta. Les raons determinants d'aquesta conducta no cal pas repetirles. Hi havia una promesa, s'havia senyalat un terme pera complirla, que potser imposaven com una mena de compàs d'espera. Ara, finit aquest terme, la Solidaritat comensa a fer acció solidaria, que és fer acció catalana. Serà complerta la promesa? Que ho sigui o que no ho sigui, que'ls nostres diputats consegueixin o no consegueixin la derogació de la llei iniqua, té un interès molt relatiu. Lo interessant en primer terme, és que, tant en cas de victoria com en cas de derrota, els nostres diputats continuin fent enérgica acció catalana, sense contemplacions ni sordines de cap mena; que si ho fan, nostra serà al capd'avall la victoria definitiva, com nostres són el dret y la raó en aquesta lluita.

J. POUS Y PAGÈS

Notes y comentaris

EL MOMENT EMOCIONAL

Els diaris madrilenys callen davant el debat que avui s'iniciarà. Ells ofereixen totes les seves indignacions a una llei ja morta y tots els seus silencis a una repressió ben viva y forta ¿Extrany això? No; res d'extrany. Doncs que: ¿hi ha algú que en la mateixa prempsa regionalista, novament regionalista, hi begui el vi fort de les nobles revoltes catalanes?

Tots subratllen ab silenci un dia que pot ésser d'històrica transcendencia pera Catalunya. ¿Se concebeix que la revetlla mateix del moment més interessant de la Solidaritat, després de la seva presentació parlamentaria, l'orgue de la dreta, de rancia, encara que ja esvaida nissaga catalanista, calli sobre la llei de jurisdiccions? Lluny de nosaltres els mals pensaments, però ab dolor d'ànima, perquè a la fi aixoplugats sota la bandera de la patria estan y en català escriuen, y en català diuen que pensen, no hem trobat en les seves planes, avui, dia abans de la gran jornada, aquell foc que mans espanyoles sapigueren encendre sota'ls seus balcons.

Nosaltres tenim conciencia d'aquest moment; nosaltres sentim batrens el cor a la visió de les jornades properes, perquè creiem arribada l'hora de complir una ansia y un manament de Catalunya. El dia 10 de juny pot determinar una rectificació de velles culpabilitats, pera tornar als dies musculosos en els quals per les nostres terres els homes se sentien més grans, perquè s'encenien de passió sabentse odiats, perquè pastaven l'esdevenidor català a martallades, no ab genuflexions.

¿Què passarà? Lo pitjor, la violencia, serà per nosaltres agraida. Fins hem arribat ja e estimarla ¡nosaltres, els vitals!, la violencia agena. Perquè pera un còs decaigut, pera una crisi de postració, els revulsius són una necessitat. ¡Caure damunt nostre els agravis, l'odi, la violació legal, totes les passions y totes les arbitrarietats, quina gran perspectiva! Els pobles, com els ascetes cristians, necessiten del torment pera la seva glorificació. ¡Pensem que sempre són les redempcions els epílecs dels calvaris!

Ens han llensat com un estigma la paraula «pacifistes». No voleu la guerra—ens han dit—perquè les exaltacions passionals us fan por. ¡Y és la vibració de la sang lo que demanem, la convicció de la necessitat del sacrifici, pera que esdevinguin magnífiques les lluites! El martiri no, perquè'l martiri és un sentiment inferior, de decadencia irredimible. Els jueus senten el martiri, y nosaltres no en volem ésser de jueus, perquè no han tingut potencia a l'ànima pera rectificar el seu destí de poble errant. Volem en lloc de l'immolació, el còs a còs, el desafio mai interromput, una veu que'ns cridi com una profecia: ¡la lluita! ¡La lluita!

¡Que'n veiem de coses en aquest debat, avui comensat! Defraudats o no, preferim tot, fins el desengany, an aquesta quietut desoladora. Y si lo que s'apropa vé ple de gravetat, benvingut sigui. ¡Inquietut, mare d'accions, regina de renovacions, esperansa d'ànimes!

Congrés Agrícol de Vic

El concurs comercial de bestiar

La plana de Vic, avui una de les més riques comarques de Catalunya mercés a l'industria de la remaderia que cultiva en gran escala, ha reunit a l'espaiosa esplanada coneguda ab el nom de la plana den Balmes, les mostres més belles del seu tresor.

El lloc destinat a concurs estava desde ahir adornat ab gallarets, banderes y plantes. A l'estrém s'alsa l'estrada del jurat. El sol está dividit en petites parceles tancades ab fustes, pera posar dintre'l clos les mostres del bestiar presentades al Concurs.

De bon matí comensá l'afluencia de gent a la plassa de Balmes. Els remaders y pagesos van conduint els lots de bestiar cavallar, porquí, boví, etz. A les vuit la animació en aquell lloc era extraordinaria. Al gran nombre d'expositors y concursants, s'hi juntava una gran concorrencia de curiosos que volien admirar els exemplars presentats.

Mitja hora després visitá'l concurs la comitiva oficial presidida pel vescomte de Eza. Davant de les més notables exhibicions se pararen els visitants, admirant la bellesa d'alguns animals y la puresa y esbeltesa de línies d'altres. Tots estigueren conformes en convenir que és notabilíssima entre totes, l'exposició porquina, de qual rassa se presentaren boníssims exemplars. De la mateixa manera cridaren poderosament l'atenció alguns soperbs cavalls sementals y una nodrida exhibició de poltres. L'unitat d'aspecte y l'igualtat de caracters exteriors, proporcions y grossaria, permeten assegurar que dintre poc de la plana de Vic sortirá una rassa de cavalls molt semblant a la bretona, excelent pera feines lleugeres o marxes llargues, que pot ésser un imponderable element de riquesa.

Heusaqui en conjunt el nombre de concursants trets de la llista d'inscripció, devent tenir en compte que a darrera hora se presentaren moltes altres besties que també figuraren en l'exposició y no constaren en aquella. Les xifres que donen, doncs, s'han d'aumentar un bon xic.

Eugues sense pollí, 80 expositors.
Poltros d'un any, 12, idem.
Poltres d'un any, 17 id.
Cavalls sementals, 10 id.
Cavalls de dos anys, 20 id.
Burros, 17 id.
Burres ab pollí, 5.
Burres sense, 10 id.
Mules, 14 id.
Parell de bous de treball, 9 id.
Vaques del país, 8 id.
Toros, 6i d.
Vaques de llet, 4 id.
Braves sense llet, 4 id.
Bestiar porquí, 15 instalacions, id.
Bestiar llanar, 11 instalacions.

Alguns dels expositors presentaren en un sol lot els diferents caps de bestiar.

Durant la major part del matí, els individus que formaren els diferents jurats han anat recorreguent les instalacions. Pera adjudicar els premis al bestiar cavallar, el jurat se formava dels senyors Zulueta, M. Girard, distingit veterinari de Toulouse que ha assistit a totes les tasques del Congrés; Galan, id. id. de Saragossa que també ha assistit al Congrés; Martí, id. id. de Tarragona y Vilarrasa, id, id. de Vic, que ha estat l'ánima del Concurs.

El jurat dels bestiars porquí y boví, estava compost pels senyors Maristany, Girona, Arderius, Casanovas y Espona. Y el del bestiar boví el formaven els senyors Tobella, Gorría; Masó Arumí, Más, Ramón y Guasch.

La tasca del Jurat no és gaire fácil, per els molts exemplars que obten a un mateix premi. Per exemple, totes les instalacions de bestiar porquí son dignes de premi, segons digueren els jurats, mentres que dels molts exemplars de burros y burres presentats a concurs, pocs son perfectes, malgrat les seves remarcables condicions y l'immillorable aptitut de la Comarca pera dedicarse an aquell ram de la remaderia. La reproducció y cria dels ases ha estat feta sense tenir gaire en compte els preceptes científics, lo qual ha mixtificat l'excelent rassa propria de la comarca.

Els fallos dels jurats y el repartiment de premis tindrán lloc a la tarda.

Tercera sessió

A les deu del matí s'obre la tercera sessió del Congrés Agrícol, presidint el vescomte d'Eza.

Bestiar porquí

En lloc de seguir la discussió de l'estudi deixat pendent ahir, se passa a la discussió d'aquest tema, del qual és ponent don Josep M.ª Bofill. Presentá les següents conclusions que foren aprovades íntegres, després d'haver fet observacions alguns senyors congressistes:

«1.ª L'estudi y la propagació de tot quan fá referencia ab el porc és de grandíssima importancia per lo molt que está generalisada la séva cría, especialment entre els petits agricultors.

2.ª L'especulació que té per objecte'l bestiá porquí, en qualsevol dels seus tres aspectes de cría, recría y engreix, será sempre de les més lucratives si va dirigida per un exacte coneixement de les seves qüalitats.

3.ª Els agricutors que segueixin el sistema d'estabulació y que tinguin els medis pera tractar molt bé'l bestiar, deuen procurarse reproductors de bona procedencia de les subrasses de Yorch y Craonesa; els que segueixin un sistema mixte d'estabulació y pastura, obtindrán provablement bons resultats de la rassa ibérica (mallorquins, extremenys); y per fí aquells que'ls dediquin casi exclusivament a la pastura, y no volguin o no puguin gastar ni grans ni farines en gran quantitat per l'engreix, perseguint principalment la producció de carns, explotarán l'antiga subrassa catalana o siga'l porc cete nere, que és quin les produeix mellors.

4.ª Pera evitar la degeneració de les rasses, un cop obtinguts els tipos desitjats, es precís subjectar als reproductors a una bona selecció y altres cuidados, lo que sols será factible fundant en cada comarca un Sindicat format per persones inteligents en la materia. Aquests Sindicats o cooperatives, que s'ajudarán mútuament, deurien ademés tenir per objecte: la propaganda d'instruccions, la compra de grans al per major pera obtindrels més barato y repartirlos al preu de cost entre'ls petits agricultors, facilitar els berros per la remonta y propagar les vacunes útils.

5.ª Es necessari pera prevenir la major part de les malalties que castiguen el bestiar porquí posarlo en bones condicions higiéniques que tenen per base la llimpiesa. Convé la reforma de les corts procurant instalarles de manera que no siguin masa fredes al hivern ni massa calentes al istiu y sempre ben ventilades, seques y netes. Se disposará un lloc aont guardar en observació durant 1 o 8 dies el bestiar que's compri de nou, pera evi-

ALELLA VINÍCOLA
GARANTISA LEGALMENT LA AUTENTICITAT.— Unic representant: F. Casas Termes. Traspalau, 2, 3.er, 2.ª

El Sol— Boquería, 33 y 35, y Cegos, 2
Mercería y genres de punt
Guants fil senyora . . . desde 1'00 ptes.
Mitones » . . . » 0'75 »
Vestits brodats. . . . » 15'00 »
SE LIQUIDEN TOTS ELS ADORNOS AB 50 PER 100 DE REBAIXA

tar possibles importacions de malalties contagioses. Per salvarlo del mal blau que és el que més víctimes ocasiona, es un medi segur la vacuna preventiva y en cas d'invasions, la curativa den Leclainche. Se procurará donar a conéixer el Reglament de policia sanitaria dels animals doméstics de 1904 pera atenirse a les seves indicacions.»

Bestiar de peu rodó

Y segueix la discussió d'aquest tema, deixat ahir, com recordarán els llegidors. El seu ponent, senyor Arderius, comensa felicitantse de les explendides mostres d'aquell bestiar que s'han pogut observar en el Concurs, dient que s'han obtingut resultats excelents de les cries de bestiar de la plana de Vic.

Seguidament acaba l'explicació del tema, del qual presenta les seguents conclusions:

«1.ª Catalunya, per les seves condicions cósmiques, per l'avens de la seva agricultura, y per la laboriositat dels seus habitants, és regió que compta ab tot lo necessari pera el sosteniment de la cría cavallar en l'extensió que exigeixen la agricultura y l'industria; y la que correspon a n'el seu esperit comercial. Déu aconsellarse, doncs, a n'els agricultors catalans l'explotació d'aquesta industria.

2.ª Tenint en compte que gracies a les parades de semental organisades per l'Estat, y gracies també ab altres més numeroses degudes a iniciatives particulars, poden reunirse avui a Catalunya un bon nombre de productes d'aquells sementals, que ab tot y haver nascut de la desordenada unió de pares de rasses diferentes, conserven, per efectes de l'herencia, y per influencies del medi, carácters y aptituts dignes d'esser traspassades per generació, y servir d'elements pera el foment y millora de les nostres rasses cavallars.

Donada l'existencia d'aquells sementals y d'aquelles eugues que hem de considerar com a rasses indígenes, y, per consegüent, propries de la nostra terra, devem solament per medi de la selecció progressiva sostenir el desentrotllo de l'industria cavallar.

3.ª Si per circumstancies especials de localitat, o per necessitats de l'agricultor, se fá precís acudir al crusament de rasses extranyes, entenem que será ventatjós aprofitar aquells cavalls que ja constitueixen parades particulars, y aquells altres sostinguts per el Gobern, sempre que corresponguin a les necessitats de la comarca, y s'adaptin a les condicions de les eugues.

4.ª Si'ns trobem en la necessitat d'escullir pera Catalunya sementals extrangers, acudim sols a les rasses «Boulougnaise» «Bretona» y «Bretona modificada», ja que ab aquestes podrem obtenir cavalls de mitja sang pera el tiro lleuger y pesat, que és l'única producció a que podem aspirar en les comarques catalanes.

5.ª Entenem que l'Estat, com organisme regulador de les industries que directament influeixen en el desenrotllo de la riquesa pública, deu intervenir ab lleis especials que determinin les condicions necesaries pera poguerse acceptar com sementals aquells que'ls particulars destinin a n'aquest servei, y després gratificar ab forma que serveixi d'estímul al que presenti ben criats productes procedents dels semental de l'Estat, y destinats al servei de la guerra.

6.ª Resultant l'alimentació dels animals l'element de més potencia pera conseguir productes adaptables als serveis que's necessiten, és convenient que'ls pagesos y proprietaris armonisin els sistemes de cultiu de les seves terres ab les exigencies de la vida dels animals, a fi de que mai, per falta de menjar puguin resultar pérdues doloroses ab una industria que necessariament ha d'esser lucrativa.

7.ª No devem descuidar la cría y recría de la mula, perque és animal que a Catalunya pot conseguir les aptituts necessaries pera el treball de l'agricultura, del carreteig per les poblacions, y del arrastre de grans y pesos per les carreteres.

8.ª Sería convenient aconsellar a les Diputacions Provincials y Ajuntaments que periódicament se celebrin concursos de bestiar de peu rodó en la capitalitat dels districtes, a fi de que poguessin els pagesos fer un estudi comparatiu entre'ls animals presentats y d'ell deduir les millores dignes d'esser reproduides pera lograr tipos relativament perfectes, y absolutament útils.

9.ª A fi de dirigir millor el progrés de l'industria cavallar a Catalunya, creiem de absoluta necessitat la creació d'un cos de propagandistes o mestres de la Ciencia Zootécnica, donant en llenguatje senzill y comprensiu conferencies o llissons en els pobles, a fi de que'ls pagesos tinguin perfecte coneixement de lo que requereix la producció cavallar.»

El senyor Ibars, manescal militar, fa algunes observacions a la conclusió quarta, encaminades a aconseguir una unitat de rassa. Contesta'l senyor Arderius y quedem en que'l senyor Ibars presentará una comunicació sobre'l mateix tema. Se aproven definitivament totes les conclusions, després d'haver el senyor Girona fet una observació en la novena, en el sentit de que les paraules «cos de propaganda», no podien significar la creació d'un cos burocrátic.

Engreix del bestiar

Aquest és el tema de la ponencia IV, que explica llargament y d'una manera acabadíssima don Ignasi Girona. Les seves conclusions son les següents:

1.ª Es convenient la transformació pera bestiar dels forratges, productes y residus vegetals que no puguin esser utilisats directament pera l'alimentació humana; així se donará major valor a les cullites contribuint al aument dels profits de les explotacions rurals y ab els fems progressará la fertilitat de les terres.

2.ª Deu establirse la divisió dels cultius y dels treballs en les finques, fent que les especulacions sobre'l bestiar, sien lo més senzilles, essent lo més ventatjós comprar el bestiar que's vulga engreixar, en altres encontrades, en les que estigui establerta la cría, separant així la cría, de l'engreix.

Sols en el bestiar porquí pot donar bon resultat, fer la cría y l'engreix ensemps, per la precocitat de certes rasses, que poden esser entregades al consum a l'any de néixer.

3.ª La classe de bestiar més ventatjosa pera l'engreix, depén de la classe de cultiu y de les cullites que's fassin en les masies y en general de la comarca en que's trobin les explotacions rurals.

Allí ont domini el cultiu de cereals, llegums, aufals y altres aliments ens convé en primer terme el bestiar llanar:

En les masies que produeixin aliments acuosos com son forratges verts, tuberculs y arrels, l'engreix del bestiar boví hi está molt indicat.

En les terres de regadiu, además del bestiar boví, té el porquí un lloc molt indicat, sobre tot si'ls pagesos poden adquirir a preus ventatjosos residus industrials que puguin esser aprofitats pera dita classe de bestiar.

4.ª En igualtat de circumstancies el bestiar jove dona millors y més profitosos resultats que'ls animals adultes y vells, puig l'aument de pés viu pera la transformació d'igual cantitat de materia vegetal és major.

5.ª En les operacions d'engreix convé donar al bestiar la major cantitat de aliments que pugui digerir, sempre que aqueixes tinguin una adequada relació nutritiva, puig així será majors y més económica la producció obtinguda.

6.ª Es profitosa a l'engreix una adequada preparació dels aliments y ses varietats pera estimular en lo possible'l consum de la major cantitat dels mateixos.

7.ª Pera la profitosa utilisació dels aliments, és precís que sa digestió sigui completa y al mateix temps que l'aparell digestiu estigui en continu funcionament essent d'aconsellar que la distribució del menjar y de la beguda's fassi regularment y se distribueixi en dos o tres vegades diaries, deixant després reposar ab tranquilitat el bestiar.

Després de llegides, el mateix ponent proposa que s'afegeixin al seu treball dues altres conclusions demanant que s'instalin en els mercats públics báscules pera pesar la carn viva y que'ls consums se paguin sobre'l pés brut o sigui sobre la carn viva.

El senyor Rossell combat lo proposat pel senyor Girona. Se mostra disconforme ab separar la cría de l'engreix o recría y se dol de la pressa ab que s'ha de discutir tant important tema. El senyor Girona dona explicacions insistint en la necessitat de traslladar de comarques y de condicions el bestiar pera l'engreix, excepte el bestiar porquí. Referma la seva argumentació ab datos que demostren que l'engreix d'aquella manera se pot fer ab més economía.

S'aproven les conclusions, y s'aixeca la tercera sessió.

Reunió del Consell de la Federació

Abans de comensar la quarta sessió se ha reunit el Consell directiu de la Federació al local de la Cambra Agrícola Ausetana, acordant, entre altres coses de menor interés, nomenar president de la Federació a don Joaquím d'Abadal y vispresident a don Fidel de Moragas; que duri dos anys en lloc de un el desempenyo d'aquests cárrecs y que'l prop vinent Congrés agrícol tingui lloc a la ciutat de Tarragona.

Repartiment de premis del concurs

Després tingué lloc aquest acte a la mateixa plassa d'en Balmes ont se celebrá el concurs, ab assistencia d'un públic nombrosíssim.

Els individus del jurat y les demés persones senyalades del Congrés pujaren a l'estrada entre mitg dels aplaudiments de la concorrencia. El viscomte de Eza doná per obert l'acte y seguidament se passá a la repartició de premis, que además de una quantitat en metálic consistien en unes plaques circulars ab unes cintes dels colors de la bandera espanyola. El viscomte de Eza entregava aquests premis als seus guanyadors, que'ls rebien ab l'alegría que que és de suposar.

Quarta sessió

A les cinc de la tarda s'obrí la sessió que presidí el senyor Dachs. El públic que assisteix es nombrosíssim, abundanthi les senyores.

Immediatament d'oberta la sessió comensá la discussió de les ponencies.

Higiene pública aplicada als animals doméstics

D'aquest tema en són ponents don Félix Sala y don Jaume Thos. El primer de's dos llegí el seu treball, les conclusions del qual són:

1.ª Demostrada la necessitat de posar en práctica el major número de medis possibles pera evitar la presentació y desenrotllo de malalties infecto contagioses als animals doméstics, ja que tan directament pot influir en la salut de l'home, devem esforsarnos en la creació y sosteniment de totes aquelles entitats com són: societats protectores dels animals y cámares agrícoles y pecuaries, pera que constituintse en verdaders vigilants de tot alló que pot afectar a la salut pública del bestiar, ajudin a la destrucció d'aquelles malalties dels animals en la forma que més en armonía s'avingui ab els propósits de la seva organisació.

4.ª Entenem també, que pera que la llevor sanitaria pugui donar el seu resultat, deu ser secundada d'aquelles entitats y ben dirigida per Reglaments y lleis escrupulosament formulades pel Govern y autoritats provincials y locals.

3.ª Entenem que deu ser l'aussiliar més poderós pera el sanejament de les infeccions que poden determinar les malalties dels animals, la intervenció del veterinari, ja que pels seus coneixements resulta ser el més indicat pera la realisació d'aquell treball.

4.ª Solicitar del Govern la correcció en lo que sigui necessari en els Reglaments y lleis que actualment constitueixen nostra llegislació sanitaria, fins al punt de que, permetentse les constants relacions comercials ab les demés nacions, no's deduexi d'elles perills pera la salut dels animals doméstics.

El senyor Barceló anunciá que desitjant ampliar aquest tema discutit, ha donat a un dels ponents un treball seguit de les consegüents conclusions. El senyor Ibars també fa algunes observacions al tema, aprovantse seguidament les conclusions íntegres.

Medis pera que la cría del bestiar sigui lucrativa

Don Josep Zulueta—rebut a l'aixecarse ab una ovació carinyosa—pronuncia un llarc discurs explicant aquest tema. Es de justicia dir que al comensar el seu eloqüent discurs el senyor Zulueta felicitá als remaders que han concorregut al Concurs del matí: «Sense haverse presentat —digué—un exemplar tipu, d'aquests sobressortints, deguts o a un cost excessiu o a una casualitat devegades hem pogut veure un tipu mitg de bestiar cavallar y porquí, altament estimable y que pot arribar a un gran perfeccionament en el pervenir».

Les conclusions del discurs del senyor Zulueta, que per no allargar desmesuradament aquesta ressenya no detallarém, son les següents:

1.ª L'agricultor té de subordinar la séva explotació pecuaria a les exigencies del mercat aont pugui vendre sos productes, treballant per tots els medis pera modificar les condicions de dit mercat, quan no li sien favorables.

2.ª L'economía en el cost de producció no depen en absolut de lo que's preconisa separadament com ventatjes de les aptituts de rassa de l'adquisició a baix preu dels aliments, de la composició y distribució de les racsions, segons el producte que's demani al animal y segons els elements nutritius dels aliments, etc., sino de l'acert en saber armonisar cada un dels factors que determinen el cost de producció, traient el millor partit possible de tots els recursos de que's disposi.

3.ª Un medi práctic perque la cría del bestiar sía lucrativa, consisteix ab l'acertat aprofitament de sos productes o resídus normals, creant per això les industries rurals apropriades: en primer terme, els fems, quan per medi d'ells s'obtingui benefici dels conreus a que s'apliquin; además, la forsa si sa utilisació no's fa incompatible ab les demés funcions que's demanin a l'animal y segons les circumstancies, l'utilisació industrial de llanes, llets, preparació y conservació especial de les carns, transformació dels residus y productes derivats.

4.ª Per saber si's guanya o's pert ab la cría de bestiar, no's te de calcular el preu a qui pagui el forratge, ni'l cost a que dongui els fems, sino el tant per cent, que s'obtingui de tot el capital esmersat a l'explotació agrícola, ab quant l'éxit d'aquesta, pugui dependre de's productes del bestiar.

5.ª Els agricultors están interessats, pera que l'industria pecuaria resulti lucrativa, ab obtenir dels poders públics tot lo que d'aqueixos depengui, com la reorganisació del cos de menescals y cumpliment de les lleis sanitaries, les facilitats en els transports, etz., y además ab la creació de Sindicats per la compra-venda de bestiar, associacions de segurs, etz.

El senyor Rossell feu una pertinent adició a la darrera conclusió del senyor Zulueta, que l'Assamblea accepta. Proposa que's demani al Govern el compliment de l'article 72 del Reglament de policía sanitaria, qui disposa que s'aboni una indemnisació als proprietaris de caps de bestiar morts a causa de determinades epidemies.

Aprovades així totes les conclusions del senyor Zulueta, parlá don Demetri Galan, aludit pel diputat a Corts per Vilafranca. El senyor Galan feu un calorós elogi de Catalunya, de la seva llengua, del seu treball y de la seva vitalitat.

Després d'això tingué elogis pel concurs comarcal. D'ell digué, que ab tot y la seva modestia, al menys en tres classes de bestiar resultá millor que'l nacional resulta millo que'l celebrat fa poc a Madrid. En el cavaller l'asal y el porquí, tingué el Congrés de Vic seperioritat al de Madrid digué: La Plana de Vic—afegí—pot produir una hermosa rassa de cavalls, propria pera tota mena de tirs pesats y pera les feines de l'artilleria.

S'estengué además en altres consideracions sobre pecuaria y economía agrícola, éssent molt aplaudit el seu eloqüent parlament.

El senyor Zulueta, cortésment, agraí la cooperació prestada pel senyor Galan, fent d'aquest un breu elogi.

Y s'aixecá la sessió, després de convidar el president senyor Dachs al banquet que s'ha de celebrar al local de la Cambra Agrícola Ausetana.

Quinta sessió

A les deu d'avui s'obre aquesta quinta Agrícola Ausetana.

El Teatre Principal ont se celebrá, está quasi plé de concorrents, com les demés sessions. Aquests vigatans s'interessen extraordinariament per la discussió del Congrés. Presideix don Salvador Dachs, el qual declara oberta la sessió, passantse a la discussió del següent tema:

Remaguts

del qual és ponent don Josep M.ª Maso y cuder.

La Memoria fou llegida pel seu autor, presenta les conclusions següents:

«1.ª Essent l'aptitut de la rassa que pobla Catalunya la producció de forsa y carn, convé que ab alimentació y cuidados convenients en aquest sentit se la perfeccioni.

2.ª Essent la producció de llet una de les principals riqueses que proporciona aquest bestiar, convé que's treballi en l'obtenció d'animals per aquesta funció, aclimatant y fent pendre carta de naturalesa an alguna rassa forastera de nomenada.

3.ª Es molt recomenable se continuin els ensaigs d'aclimatació de la rassa Schreitz o bruna dels Alpes donantse una base científica als esforsos isolats fets fins ara, y al mateix temps ensajarse, puig té moltes probabilitats d'éxit, la rassa Monttiliarde. En quan a la Holandesa y Bretona, no pensarhi en absolut, com a base de formació d'una varietat local.

4.ª Els remaders de prop dels grans centres de producció indubtablement deuen anar per la producció y venda de la llet al natural, més els de comarques llunyanes reunits en petits grupos de tres o quatre podrien ab moltes provabilitats d'éxit ensajar la fabricació de mantegues y formatjes, y recriar bestiar lleter de bona mena que tindría fácil venda als productors de llet al natural de les ciutats y alrededors.

5.ª Tinguent moltes dificultats la producció de llanes fines y de gran valor que son les que donen un cert benefici, convé dirigir aquest bestiar a la producció de carn, sobre tot per l'obtenció del «xay de llet» que té molt bona venda y bons preus en nostres mercats.

6.ª Convé alimentar de manera abundosa, sobre tot en el periode de la gestació y anyellatje, a fi de que llurs productes dintre l'espai més curt de temps obtingut el máximum de pes.

7.ª Essent el principal producte de la cabra la llet, deu preferirse la cría de la varietat Murciana, procurant ab especials cuidados y adequada alimentació portarlos als máximums de producció.»

En la discusió de les anteriors conclusions intervingueren els senyors Arderius, Batlle, Zulueta, Bulbena y Martí. El senyor Arderius parla de les males condicions ab que estan establertes les vaqueries, sobre tot a les grans ciutats. La tuberculosi en les vaques és imminent, diu, y no cal ponderar el perill que això representa pera la salut pública. Així, doncs, diu'l senyor Arderius, s'havia d'exigir que an aquells animals se'ls inoculés la tuberculina, que l'Estat podría proporcionar, a exemple d'Holanda, pera evitar grans gastos als vaquers. L'orador demana que sobre aquest punt, s'hauria de solicitar una llei y que's fes complir imperiosament.

El senyor Batlle defensa y aconsegueix s'adicioni a la conclusió segona un paragraf encaminat a demanar que al mateix temps que's procura l'aclimatació de rasses, de vaques forasteres, se procuri el perfeccionament y purificació de les rasses propries del país.

El senyor Arderius torna a parlar dient que creu que les millors rasses pera'l nostre país son les de Salex y la bordelesa. El senyor Zulueta, contestant a lo dit pel senyor Arderius, diu que abans de importa rasses de fora, convenía prepararles el medi aquí, es dir, procurar pel principal element de la remadería, que són els ferratges, sense tenir els quals es inútil pensar en aclimatar cap mena de bestiar.

El senyor Bulbena diu que la rassa holandesa podria donar bons resultats aquí, opinió que combat el senyor Galan, dient que la vaca holandesa, fora de la seva aría geográfica, no té medis de vida y pert les grans qüalitats de la rassa en poc temps. El senyor Galan proposa també el millorament de les rasses proprles, escullint bons exemplars pera la reproducció.

El senyor Martí, delegat del Colegi de Veterinaris de Tarragona, després de felicitar al ponent, diu que's demani al Govern medis pera evitar la malaltia del bestiar llanar coneguda pel nom de «malaltía de la melsa», o carbuncle, per medi de la vacunació preventiva d'aquella epidemia.

El senyor Arderius s'adhereix a lo dit pel senyor Martí, quedant en que constarán les opinions emeses per aquell.

També's dona compte d'una comunicació del senyor Sabatés, encaminada a demanar al Govern la desaparició de les curses de braus.

Queden per fi aprovades les conclusions del senyor Masó, després de les modificacions esmentades.

Estables, menjadores y jassos

Seguidament don Francisco X. Tobella passa al desenrotllo d'aquest tema, del qual presenta les conclusions següents:

1.ª Necessitat de que'ls estables reuneixin condicions higiéniques apropriades a cada rassa de bestiar.

2.ª Conveniencia de que les menjadores siguín de diferentes classes y mides pera les diverses especies de bestiar y segons ses edats.

3.ª Possibilitat de substituir els jassos per empostissats, en cassos molt excepcionals, y utilitat del roldó y escorsa de pi de les pelleries, de les serredures de fusta de les fábriques de caxerín y de les terres assecades pera jas dels bestiars.

El senyor Arderius diu que's proposa parlar, pera combatre l'utilisació de la terra pera jassos y la manera de desinfectar les quadres que preconisa el senyor Tobella; pero a precs de la presidencia y per l'extensió que'l debat pendría, acorden els senyors Arderius y Tobella tractar aquesta qüestió en la prempsa.

Pero malgrat aquest acord, la qüestió de si la terra és bona o no pera'ls jassos dels animals, entreté llarc temps a l'assamblea. Primer s'accepta una esmena de don Jaume Raventós, recomanant que's barregi palla an aquella terra. Després se llegeix un informe sobre la qüestió, de aquest mateix darrer senyor y del senyor Pujató, informe que combat el senyor Arderius dient que no ha d'ésser l'estable un laboratori quimic, sino un lloc de cómodo repós. Intervé'l senyor Galan dient que s'ha d'armonisar l'higiene ab els interessos dels remaders y torna a parlar el senyor Arderius explicant la seva opinió sobre l'assumpte y mostrantse un xic molestat pel criteri restrictiu de la presidencia respecte a l'ús de la paraula.

Per fi s'aproven les conclusions del senyor Tobella, quedant acabades ab aquesta les ponencies presentades.

Final del Congrés

Pera cloure la darrera sessió se pronunciaren alguns discursos de compliment.

Primer usá de la paraula el diputat per Vic, senyor Junyent, qui felicitá als organisadors del Congrés y a la Plana de Vic, per la mostra de vitalitat que ha donat en l'ocasió present. Després doná les gracies el senyor Riera, president de la Cambra Agrícola Ausetana.

També feren parlaments de salutació els senyors Cirera, en representació dels agricultors de Mallorca; Nadal, en nom dels d'Ibissa; Arderius pels veterinaris de Catalunya y Batlle, en representació de la Cambra Agrícola de Tarragona.

El fins ara president de la Federació, don Salvador Dachs, parlá seguidament pera fer una breu ressenya de les tasques realisades pel Congrés, deduintne del mateix l'excepcional importancia que ha tingut. Després feu breument la presentació y elogi del nou president de la Federació A. C-B. don Joaquím d'Abadal.

S'aixecá la sessió després d'haver demanat el senyor Tobella un vot de gracies pel president sortint senyor Dachs, que és concedit.

Banquet, telegrames y comentaris

A les dues se celebrá el banquet que la la Cambra Agrícola ha organisat en obsequi dels congressistes. L'acte ha tingut lloc al local d'aquesta entitat, convenientment habilitat pera aquest objecte.

En les sales y jardins de la Cambra s'hi disposaren quatre taules, a l'entorn de les quals s'assegueren prop de 150 comensals.

Després de l'ápat, que fou ben servit, pronunciá un brindis el president de la societat obsequiadora senyor Riera y un altre el delegat de la Cambra Agrícola de Tarragona senyor Batlle, agraint en nom d'aquella ciutat l'haver estat designada pera celebrarhi el proper Congrés. Després llegí un telegrama en el mateix sentit expedit per la susdita Cambra tarragonina.

Abans d'acabar el banquet se'ns facilitá als periodistes copia dels següents telegrames:

«Presidente Consejo de Ministros.—Congreso F. A. C-B. reunido Vic, agradece consideraciones y protección Gobierno, transmitiéndole afectuoso reconocimiento.—Presidente, Dachs».

«Ministro Fomento.—Terminadas tareas Congreso F. A. C-B. cuyas sesiones se ha dignado presidir director general de Agricultura, los congresistas saludan a S. E. —Presidencia, Dachs».

A la prempsa no se'ns facilitá copia de cap més telegrama, peró tenim entés que se n'enviá un altre. Sentirem com un grupu de congressistes que han intervingut activament en l'acte celebrat a Vic, discutien el text d'un telegrama que s'havia de dirigir per medi del majordom del Palau del Rei a Alfons XIII. Y ens semblá també com si el text del que's proposava, era inspirat en un sentit d'exagerat monarquime.

Peró a l'anar a demanar un company la copia del despatx se produí una consternació entre'ls que segons sembla volien que la cosa no arribés al públic ni a la majoría dels congressistes. No's negá pas la existencia del tal despatx, ni s'afirmá tampoc; se recomaná no més que en els diaris no's digués res y se tregué importancia a la cosa. Després sentirem com una personalitat distingida que ha jugat un paper important en el Congrés increpava a alguns companys acusantlos d'indiscrets y se dolía de que «aquets periodistes s'hagin d'enterar de tot».

A l'arribar la cosa a coneixement de molts congressistes, sentirem censures per l'envio del repetit telegrama, manifestació extemporánia de dinastisme que no s'avé ab el pensar de tots els congressistes.

Y sense ocórrer res més de nou, els forasters abandonarem el local de la Camrasters abandonaren el local de la Cambra traslladantse a l'estació. Plovía copiosament quan abandonaren la vella ciutat, escenari de l'important Congrés agrícol.

Vic torná a rependre la seva vida normal: vida de treball y de laboriositat, mercés a la qual ha pogut en les solemnitats que hem ressenyat, admirar a tots els forasters. Ningú pensava, en efecte, com feu present el senyor Zulueta, que d'una comarca ab poques condicions, sense quasi terra de regadiu, en poguessin sortir les expléndides mostres de bestiar que constitueixen son imponderable tresor. Aquest exemple—repetim ab el diputat per Vilafranca—és un alt exemple pera tothom y una comprovació de que tot s'aconsegueix quan se té una voluntat, una perseverancia y un esperit de treball, com els que han demostrat posseir els fills de la Plana de Vic.

Vic, 9 de juny 1908.

Junta de vocals associats

A tres quarts de sis comensa la Junta, presidintla'l senyor Bastardas y llegint el acta de l'anterior el senyor Sapedo. S'aprova.

Hi assisteixen com a regidors una vintena y com a no regidors uns 30. Hi ha molta espectació pera veure la sort que espera al Pressupost de Cultura, ab tant de seny elaborat per la majoria de representants de Barcelona al Consistori.

Se llegeix l'article 62 de la Llei Municipal.

El senyor Puig, diu que ja que en virtut del susdit article s'ha de nomenar un president, ell proposa que ho sigui l'arcalde, ja que a més d'ésser president de l'Ajuntament, és vocal associat. Aixís s'acorda.

Orde del dia

ACÉRES A LA BARCELONETA

Acord de l'Ajuntament prés el 30 d'abril de 1908, proposant: Primer, que s'aprovi el projecte de construcció d'áceres de ciment porland, pera diversos carrers de la Barceloneta. Segon, que l'impost de les mateixes, que ascendeix a 105.070'91 pessetes se pagui 50 mil pessetes ab cárrec a la consignació del cap. 10 art. únic del vigent Pressupost y la restant qüantitat se consigni en el próxim pressupost ordinari pera l'any 1909; y Tercer, que s'anunciï la subasta oportunament.

Aprovat.

LOCALS PERA ESCOLES

Acord del 27 de febrer de 1908, quedant enterat l'Ajuntament d'haverse otorgat per la Delegació Regia de 1.ª Ensenyansa, contracte d'inquilinat ab el proprietari de l'edifici, don Andreu Basté y Riera, per l'arrendament dels baixos pera Escola y principal pera habitació del mestre, de la casa n.º 113 del carrer de l'Universitat, pel preu anyal de 1,800 pessetes, pagades per trimestres anticipats y a partir del 1 de juliol del darrer any abonantse son import per la caixa municipal ab cárrec al cap. 9, art. 6, «Crédits regoneguts», la diferencia de 780 pesseets, y en quan al reste del cap. quart, art. quart. del Pressupost vigent, ab destí a l'Escola anteriorment situada al carrer de Rosselló, 172, el contracte d'arrendament de la qual cessá'l 30 de juny passat.

DEBAT.--ELS CONSERVADORS S'ENFADEN

El senyor Layret demana algunes explicacions, les quals son donades pel senyor Puig y Alfonso.

Aquest senyor diu que l'Ajuntament no té altre dret que'l de pagar y callar, sometentse a lo que disposa'l Delegat Regi. Afirma que alguns locals llogats pel Delegats son tant dolents que ja hi plou 15 dies abans de que'ls carrers de la ciutat rebin la pluja.

Tot lo que s'ha fet pera millorar la situació—afegeix—s'estrella davant de l'actitut dels proprietaris que tracten a l'Ajuntament pitjor que als particulars. A corretgir tot això obeeix la presentació per part de l'Ajuntament d'aquest projecte que més tard discutirém.

Rectifica'l senyor Layret dient que ha demanat explicacions pera que si bé lo que s'ha dit era ja conegut pels regidors, no ho era per la majoria dels vocals no regidors.

S'ha de fer constar que ni l'Ajuntament ni la Junta de Vocals tenen rés que veure ab l'arrendament dels locals pera escoles. L'Ajuntament sols se dona per enterat de lo que fa'l Delegat Regi. Així l'Ajuntament no té la culpa de si'ls locals de les Escoles están en bon o en mal estat, sent injustificades les censures que per aquest motiu se dirigeixen a l'Ajuntament.

El senyor Plá's queixa de que's perdi temps, explicant coses que tothom coneix. Acaba demanant que's vagi depressa perque hi ha molta feina a fer.

El senyor Palau fa present que l'Ajuntament acordá recorre contra l'intervenció de l'Ajuntament en el lloguer de locals pera escoles.

El senyor Layret fa constar que en la Junta local de primera ensenyansa l'Ajuntament sols té quatre vots, entre catorze vocals. Seguidament el senyor Layret contesta al senyor Plá, dientli que eren necessaries les explicacions demanades.

Rectifiquen els senyor Plá y Palau.

El senyor López, delegat de l'Ajuntament en la Junta local de primera ensenyansa, dona algunes explicacions sobre la constitució y funcionament de la mateixa.

El senyor Ferret, vocal no regidor, opina que no deuría discutirse desde'l moment que la Junta no pot fer més que dir si o no, a lo que se li presenta a aprovació.

El senyor Layret rectifica picant els dits, a l'anterior orador, puig li retreu que en la Junta de vocals en la qual se discutí'l projecte de Reforma, el senyor Ferret digué que'ls vocals no estaven enterats de rés y dientli que les explicacions eren necessaries per quan s'ha de discutir un projecte d'ensenyansa.

Torna'l senyor López a parlar, dient al senyor Ferret que no deu haverhi interés solament per un parer dels de l'orde del dia, sino pera tots ells.

Rectifica'l senyor Ferret explicant el per qué aleshores de la Reforma demaná que s'aplassés la sessió.

El senyor Canals, vocal no regidor, tot cremat, diu que ells no están enterats de rés—al revés del senyor Ferret que está enterat de tot—diem nosaltres. Com podem aprovar una cosa—exclama—que no coneixém!

El senyor Layret:—Ja li contestaré.

El senyor Canals:—Espero la resposta.

Afegeix que'ls Pressupostos ordinaris tampoc son repartits y que mai ningú'ls coneix.

El senyor Pinilla:—Això és degut a l'arcalde que aleshores presidia. An ell deuen, doncs, anar les censures. No a l'actual. (Rialles).

El senyor Layret diu que'l Pressupost ordinari no's reparteix ni als vocals ni als regidors, sino que está en un negociat a disposició de qui vulgui consultarlo; y això ho feren alguns companys de S. S., que fins prengueren part a la sessió.

Se mou un aldarull entre'ls senyors Layret, Ferret y Canals, que s'acaba empipantse tots.

El senyor Rubió diu que s'está en un debat irregular. Si s'hi vol estar vuit dies, enhorabona, pero això es una broma indigna. (Cop de campana. Rumors).

El senyor Layret diu que discuteix en virtut d'un dret que ningú pot regatejar y que fassi'l favor de retirar les paraules pronunciades.

El senyor Rubió.—Les retiro. «Puede el baile continuar». (Rumors. Cop de campana).

El President.—Queda acabat l'incident. S'aprova'l dictamen? (Tothom mut). Queda aprovat!

MÉS LOCALS PERA LES ESCOLES

—Acord del 27 de febrer de 1908, quedant enterat l'Ajuntament d'haverse otorgat per la Delegació regia de primera ensenyansa nou contracte d'inquilinat ab l'apoderat don Francisco Caballero, pera l'arrendament del local del Passeig del Cementiri, 223, al qual hi ha instalada una Escola de nenes, y l'anterior contracte el qual se deixà sense efecte, per acord de 19 de novembre darrer, ab destí a dita escola y habitació de la mestra pel preu de 1200 pessetes anyals, a comptar desde'l dia primer de janer del present any, abonantse son import ab càrrec a la consignació del capitol quart.

Aprovat.

—Acord del 27 de febrer, quadant enterat (igual que'ls anteriors) ab els proprietaris don Josep Sabadell, en nom propri y en el del seu germà don Carles, per l'arrendament de la planta baixa y primer pis de les cases contigües del carrer Nacional (Sant Andreu) números 21 y 23, pera Escola elemental de nenes, pel preu anyal de 560 pessetes, pagantse son import ab càrrec al capitol quart, article 4, dels Pressupostos.

—Acord del 23 de janer (igual als anteriors). Arrendament del segón pis y baixos de la casa número 222 del carrer de Llull (Poble Nou), ab el proprietari don Vicens Domínguez, pel preu anyal de 1320 pessetes, abonantse son import ab càrrec al capitol quart, article 4.

—Acord de 16 de janer (igual als anteriors) per l'arrendament del principal y planta baixa de la casa número 30 del carrer de la Diputació, ab el proprietari don Emili Batlle, pel preu anyal de 1.500 pessetes, pera instalarhi l'Escola de nenes que funciona al número 74 del carrer de Consell de Cent.

INCIDENT

El senyor Pla y Deniel pregunta de quan ensà en aquesta sessió llegeix el senyor Puig, que no ha llegit mai, y de quan ensà's llegeixen tots els dictamens de cap a peus, essent així que sempre sols se llegeix la part dispositiva dels mateixos.

Si s'ha de continuar així, quan se llegeixi'l Pressupost de Cultura estarem cinc hores llegintlo.

El senyor Bastardas li contesta dientli que'ls dictamens se llegeixen sencers, en compliment de la llei Municipal, y en quant que'ls llegeixi'l senyor Puig, és que el secretari pot delegar pera llegir al auxiliar que cregui convenient. El senyor secretari — afegeix — pot cansarse fisicament, y aleshores no tenim dret a obligarlo a cansarse.

El senyor Pla dona gracies per les explicacions y demana a la Junta que acordi que's llegeixi sols la part dispositiva dels dictamens.

El senyor Pinilla.—El senyor Pla se queixa de que's vagi poc a poc, y jo veig que ell vol anar molt depressa. Jo demano que se m'expliqui a què és degut tot això, ja que no estic en l'intringulis.

El senyor Pla diu que ell sols ha fet notar anomalies.

El senyor Pinilla insisteix en que se'l priva del seu dret de coneixer tots els dictamens que's presenten.

Se pregunta si s'aprova lo demanat pel senyor Pla y hi ha un vocal que demana votació nominal. Un altre diu lo mateix.

El senyor Pla explica l'alcans de la seva pregunta en el sentit de que's llegeixi sols la part dispositiva, menys en aquell cas que un vocal vulgui que's llegeixi integre.

El senyor Pla la formula per escrit.

En votació nominal és aprovada per 28 vots contra 19.

Tothom nota y tothom riu al notar que el senyor Ferret indica lo que tenen de votar an alguns pobres senyors vocals, no regidors. Els contraris del Pressupost estan fent una veritable obstrucció.

El senyor Pinilla diu que creu que hi ha algun vocal, que, legalment, no pot serne, puig no está capacitat per cobrar de fondos provincials.

Se llegeixen els articles 34 y altres de la llei, que, certament, confirmen lo dit pel senyor Pinilla.

El senyor Giménez se dóna per aludit, y diu que quan va ésser elegit senyal que podia serho.

El senyor Plá creu que la llei electoral modifica'ls articles llegits, y que si quan era temps no's va oposar degudament a la elecció del senyor Giménez, ara no hi ha lloc pera ferho.

Mentres s'espera la llei, hi ha alguna escaramussa entre'ls senyors Pinilla y Rubió que promouen rialles.

El senyor Janer llegeix alguns articles de la llei del sufragi.

El senyor Plá recomana al senyor Giménez que's retiri, tot recordantse de que havent assistit a altres reunions en aquesta no se'l vol.

El senyor Juliá, creu que té dret el senyor Giménez a permaneixer al saló.

El senyor Giménez pregunta si són válides les altres reunions en que assistí. (Tothom diu que sí).

El senyor Rubió agafa pel bras al senyor Giménez y el treu del local.

El senyor López.—Que consti que'l senyor Giménez surt baix la coacció del senyor Rubió! (Rumors).

Els enyor Pinilla diu que'l senyor Giménez deu tornar a entrar y pendre part en les discussions ja que ell es vocal desde'l moment que ningú l'ha impugnat al pendre possessió.

Se mou un aldarull y el senyor Giménez torna a entrar del bras del senyor Pinilla que'l va a buscar. (Rumors, rialles y tocs de campana del president).

Se dona per acabat l'incident.

LLOGUERS D'ESCOLES, ENCARA

Acord del 17 de mars (igual als anteriors), de la casa número 21 del carrer del Foment (Gracia), ab el proprietari de la mateixa. Don Antoni Font, pel preu anyal de 3,600, comprenent les escoles de nens y nenes y la de párvuls actualment instalada al carrer d'Aribau, 50, pagantse el lloguer desde'l primer de janer, en qual data quedará rescindit el contracte de arrendament del susdit local del carrer d'Aribau.

—Acord del 2 d'abril (igual que'ls anteriors) ab el proprietari don Antón Font y Carreras, de la casa número 72, del carrer de Riego (S. G.), pel preu anyal de 4,440, a partir del primer de janer de 1909, pera instalarhi un grupu escolar, a qual efecte passaran al susdit edifici la mestra donya Adela Serrahima, el mestre don Pere Navarro y la mestra donya Julia González. (Ab tal motiu hi ha una combinació de mestres y locals que's detallen en l'acord).

EL CONTRACTE AB EL MANICOMI DE SANT BOI

El senyor López demana que es llegeixi tot el dictamen.

Així se fá.

Acord de 14 d'abril contenint els següents extrems: Primer. Declarar prorrogat el contracte privat celebrat el 7 de novembre de 1907 entre la Corporació Munucipal y l'Administració del Manicomi de Sant Boi del Llobregat, pera la reclussió en el mateix dels presumptes boijos declarats en estat d'observació, que anteriorment se albergaven a l'Assil del Parc. Segón: Que quedi rescindit y sense efecte pera lo succesiu el conveni celebrat ab el mateix objecte ab la Junta Administrativa de l'Hospital de la Santa Creu, d'aquesta ciutat, en escriptura privada de 28 d'abril de 1897. Tercer: Que'n mérits dels precedents acords tots els pressumptes boijos, que, per compte del municipi son a l'Hospital de la Santa Creu siguin traslladats a Sant Boi.

El senyor Magriñá demana algunes explicacions sobre'l dictamen, ja que creu que és un acord greu el que és va a pendre.

El senyor Nubiola creu que no hi deu haver explicacions, per quan es aquest un assumpte que'l senyor Magriñá coneix.

El senyor Magriñá.—Doncs, per això, pera que'ls vocals puguin votar en contra es perque la vull!

El senyor Nubiola insisteix.

El senyor Pinilla.—Això és una coacció!

Crits a la dreta. Cops de campana.

El senyor Ferret mostra aguns duptes.

El senyor Pinilla contesta dient que'l contracte en el fons és ilegal.

Algú fa signes de desaprovació

El senyor Pinilla.—Se'm fa coacció, senyor President! (Rialles).

Els de la dreta fan bromèta, seguint la seva tasca obstruccionista.

Continua llargament l'orador explicant els motius y tràmits del dictamen. El senyor Pinilla té un cigarret pera fer a la mà. A mida que enraona'l tabac li cau... y el paper se queda sense tabac.

El senyor Magriñá agraeix les manifestacions del senyor Pinilla. També les agraeix el senyor Layret.

Intervé en el debat el senyor López.

Queda aprovat l'acord.

L'ULTIM D'ESCOLES

Acord de 11 de maig (igual que'ls anteriors) ab don Miquel Balasch pera l'arrendament dels locals en que's troba instalada l'Escola pública elemental de nens situada al carrer del Dos de Maig, 523 antic y 237 modern, pel preu anyal de 1800 pessetes a comptar del primer de avril de l'any anterior, abonantse son import ab carrec al cap. 4, art. 4, en lo que fa referencia a l'any actual y, respecte a l'any anterior al cap. 9, art. 6 del vigent Pressupost.

Aprovat.

MODIFICACIÓ DE TARIFES

Acord del 5 de maig de 1908 modificant les 5 primeres regles de recaudació anexes a la tarifa de consums del vigent Pressupost.

El senyor Rahola demana explicacions les quals li son donades pel senyor Nel-lo. L'orador porta al debat gran acopi de datos, treu mapes, estats de comptes, etz., etz. pera provar lo acertada que estigué la comissió de consums al proposar a l'Ajuntament l'acord que aquest prengué y que avui torna a discutirse.

El senyor Rahola rectifica, donantse per satisfet de les manifestacions del senyor Nel-lo, peró demana an aquest que expliqui les garanties que ha prés la comissió de consums pera evitar que'ls interessos del municipi siguin defraudats per alguns industrials.

Torna a parlar el senyor Nel-lo qui dona prolifiques explicacions sobre lo demanat pel senyor Rahola, mes aquet no s'hi conforma, tot y agraintles, y insisteix en demanar explicacions sobre les mides que ha prés la comissió pera evitar lo d'escorxadors clandestins y pera evitar la mimva de la recaudació de consums.

El senyor Nel-lo que torna a parlar, explica com s'han succeit els escorxadors clandestins a Barcelona, els quals, en un principi, fins existien dins de l'Escorxador general.

Creu que una mida que fora de bastanta eficacia pera evitar el seu desenrotllo, sería la d'evitar que's vengués carn fora dels mercats.

El senyor Zurdo demana que's llegeixi'l reglament de consums, ja que ell potb en gran manera ilustrar els Srs. vocals associats.

PROPOSICIÓ.-INCIDENTS.-SOROLL

El mateix senyor Zurdo demana que's deixi la sessió al punt en que's troba y que's vagi a sopar pera repéndrela després.

Presideix el senyor Puig y Alfonso.

El senyor López diu que com que si's sospén fins després de sopar la sessió, acabará demá ab llum de sol, creu que lo millor que pot ferse ja que demá tothom té feina, és aplassar la sessió per un altre día. (Rumors). No s'esverin, senyors, no s'esverin!—exclama.—Jo crec que ab més tranquilitat un altre día podem discutir el Pressupost de Cultura.

El president pregunta al senyor Zurdo si admet la modificació.

El senyor Zurdo.—No tinc autoritat pera admetre res. La assamblea és sobirana. (Rialles).

El senyor Pla creu que no deu sospendres la sessió, quan altres vegades per assumptes menys greus s'ha allargat desmesuradament. Afirma que hi ha algú que té interés en que alguns punts de l'orde del dia no s'aprovin a lo qual ell s'hi oposa. Y això—diu—ho prova la discussió que aquí s'ha tingut darrerament sobre una cosa de consums que no pertany a la Junta de Vocals associats.

El senyor Rahola se justifica d'haver demanat les explicacions al senyor Nello, a les quals ha aludit el senyor Plá.

Creu molt pertinent que se sospengui la reunió per quan el Pressupost de Cultura és un assumpte que a tothom ha apassionat, lo qual fa veure que's discutirá llargament, y això—diu—no podém ferho sense pendre un petit refrigeri.

El senyor Layret creu també que deu sospendres la sessió, molt més quan el Sr. Plá—diu—no pot oposarshi ja que ell, quan en Consistori's discutí'l Pressupost, fou qui més temps invertí combatentlo. Això s'ha fet en reunions d'Ajuntament y en sessions de vocals associats.

El senyor López insisteix en que se sospengui la sessió per quan discutint potser convencerán als vocals fentlos votar contra'l senyor Plá y Deniel.

En aquest punt se mou un escándol formidable. Tothom dret, crida. Els vocals no regidors senyors Canals y Ferret protesten a grans crits. Cops de campana.

El senyor López insisteix a grans veus y un senyor vocal no regidor, dient que ja saben ells lo que tenen de fer, demana que's discuteixi'l Pressupost desseguida.

El senyor Plá, ab gran veemencia diu que'ls vocals associats no son autómates y que ell no refusa la discusió y per lo tant demana que la sessió se sospengui, pera que així en una altra sessió podrá provar lo dolent que és el Pressupost en l'orde administratiu. (Rumors). Sols demanaré que en aquella nova sessió sols se discuteixi'l Pressupost de Cultura.

El senyor Layret demana que's voti la proposició.

El senyor López insisteix y diu que'ls vocals no son els representants de Barcelona. En tot cas ho son dels elements católics. (Grans protestes).

El senyor Ferret protesta d'aquestes paraules.

El senyor Plá y Deniel, diu:—Aquí se'm diu que m'he deixat caure al parany. Doncs bé. Jo no hi sé rés en qüestions de paranys. (Molt bé). Si he presentat la meva proposició ha estat perque estic segur y tranquil de que la veritat sempre sura. Ja que's vol discutir, el discutirém. Si'l Pressupost és mort, com jo crec, no temo que ressuciti.

Se posa a votació nominal la proposició del senyor Plá: es a dir, sospendre la sessió per un altre dia, en el qual sols se tractará del Pressupost de Cultura.

Queda aprovada per 27 vots contra 22.

El senyor Plá demana que la nova sessió's convoqui de manera que la de segona convocatoria sigui quinze dies després d'aquesta present que se sospén.

S'acorda a proposta del president que la sessió de primera convocatoria's cridi pel dia 14 y la de segona pel dia 22.

ALTRES ASSUMPTES.--LES CADIRES DELS PASSEIGS.

Acord del 14 de maig de 1908, pera treure a subasta per terme de 5 anys l'arrendament de l'explotació del servei de cadires y sillons en els passeijos y jardins públics d'aquesta ciutat baix el tipu de mil pessetes mensuals.

Aprovat.

COMPTES VELLS...

Dictamen d'exàmen y censura dels comptes municipals de l'Interior y Aixamplis de la ciutat corresponent a l'any 1905, emés per la comissió nomenada per la Junta Municipal de Vocals associats en sessió de 16 de desembre de 1907, en cumpliment de l'establert en l'apartat segon de l'art. 161 de la vigent llei municipal.

Aprovat.

S'aixeca la sessió a dos quarts de deu.

Informació de Catalunya

BRUC

Hem de donar compte de la repartició de premis als alumnes, nois y noies, de les Escoles públiques d'aquest poble, que tingué lloc el diumenge prop-passat, a la tarda, a l'envelat, formada la Taula presidencial com el dia abans, y a qual acte hi assití nombrosissima concorrencia, que pogué apreciar els molts esforsos que estan realisant els dos professors, donya Maria Sunyer y don Josep Solà, esforsos que's pogueren apreciar escoltant als alumnes disertants.

Després d'una notable Memoria llegida pel secretari don Joan Sabat, la qual fou molt aplaudida, pujà a l'estrada el alumne Simeó Prat, qui pronuncià ab molta discreció un discurs dedicat a realsar la necessitat de l'ensenyansa; els nois Josep Sabat y Josep Esteve declamaren un diàleg poètic; la senyoreta Teresa Solà pronuncià un discurs sobre la educació, necessitat de les escoles y l'influencia del professorat en la societat; la senyoreta professora donya Teresa Prat pronuncià un altre discurs demostrant la necessitat d'incloure en les escoles primaries de noies el sentiment de patria, discurs que sigué molt aplaudit, no tan sols pels conceptes, si que també per l'entonació ab que fou pronunciat. Els aplausos se perllongaren bona estona.

Les nenes Natalia Solà y Dolors Tardà recitaren un diàleg; Dolors Puiggròs una poesia y Angela Rius el discurs de gracies.

Per final de tan simpàtica festa, el chor de nens y nenes, baix la direcció del mestre senyor Solà, cantà varies composicions, acabant ab un himne dedicat als heroes del Bruc, en qual solemne moment tothom s'aixecà, descobrintse.

Seguidament el president delegat de la Junta provincial, el coronel d'artilleria don Joaquim Ramos, pronuncià un breu discurs enaltint els esforsos dels professors y comprometentse a proposarlos pera un premi, ben merescut, y pregant que no deixin cap més any de celebrar dita festa, que tant diu en favor del poble del Bruc.

BALAGUER

Indubtablement val la pena de que'ls diaris de la nostra terra registrín en llurs columnes la victoria de veritable trascendencia obtinguda per la Solidaritat, representada pel nostre benvolgut diputat don Felip Rodés.

Se tracta d'una causa per homicidi, quals autors eren dos d'aquests homes que confiant ab la potencia de certes personalitats de la vella política lleidetana no reparen en atentar contra la vida dels homes pera satisfer insanes passions y concupiscencies.

Els coneguts advocats Srs. Vivanco y Sol defensaven als processats; el senyor Rodés era qui estava encarregat de l'acusació privada, la vista va despertar desde'l primer moment, intensa curiositat; en la conciencia del poble estava ben clar, que en aquell judici, se tractava quelcom de més importancia que un crim vulgar, se tractava d'una qüestió que devía portar la tristesa al cor de la gent honrada, o pel contrari, portar als pobles l'esperansa del próxim y difinitiu anorreament de les males arts caciquistes.

El senyor Rodés parlá ab entussiasme, fill sens dubte del convenciment de que podia contribuir en aquesta ocasió d'una manera tan activa com en les seves brillants intencions en el Congrés a que fós respectada y cumplida la Llei y en conseqüencia dignificada la Justicia tal com se desitja per la majoria del nostre poble. L'éxit forense del senyor Rodés fou complert: se condemná als processats tal com el ministeri fiscal y l'acusació privada havien demanat. El nombrós públic que ab espectació esperava la sentencia victorejá al nostre diputat democrátic; aixís l'agraiment que sentien envers la persona que sapigué posar la justicia al lloc preeminent que tots sempre la voldriem veure. El senyor Rodés féu donació de mil pessetes a la viuda de l'interfecte compadescut de la trista situació que han quedat ella y els seus fills.

Acció autonomista

Balaguer

Diumenge varen reunirse en el Centre Nacionalista Catalá, les juntes solidaries del Districte, al objecte de proclamar candidat pera les eleccions parcials d'un Diputat provincial, que tindrá lloc el dia 21 del corrent.

Cridades ab anterioritats les Juntes socials, comparegueren 73 delegats d'altres tantes Juntes y organismes republicans que integran Solidaritat y ab unanimitat de mires y de vots, després d'una esplicació feta pel senyor Verni y de remarcar la importancia del acte pel dignissim Diputat del districte senyor Rodés, fou proclamat candidat, el conegut y acreditat metje d'Agramunt don Josep M.ª Viladot.

Donades les corrents d'entussiasme que el nostre candidat, fan creure, que la lluita que's prepara pera'l 21 será una colossal victoria per Solidaritat enfront de allí regná y les generals simpaties que gosa la candidatura patrocinada per tots els elements que's diuen lliberals y conservadors y que no són més que caciquistes.

Pinya Catalanista

Entussiastes catalanistes del Districte segón están realisant treballs al objecte de constituir una entitat ab el nom de «Pinya Catalanista», havent ja llogat l'espaiós local del carrer Baix de Sant Pere, 63, principal.

Donat lo bén rebuda que ha estat la nova pels elements identificats ab l'Unió Catalanista (a la qual pensa adherirse), és de creure que veurán els organisadors coronats sos esforsos per l'éxit més falaguer.

Informació política

Cap a Madrid marxaren ahir, en l'exprés de les vuit del vespre, pera assistir al debat sobre la llei de jurisdiccions, els diputats solidaris senyors Garriga y Massó, Hurtado, Rodés, Cambó, Torras Sampol, Marial, Milá, Carner, Suñol, Vallés y Ribot, Alier, Miró, Moles, Ventosa y Calvell y Junoy.

Aquest darrer pujá al parador del Passeig de Gracia y els demés a l'estació de Fransa.

Avui marxará'l senyor Corominas, qui no ho feu ahir per trobarse indisposat.

Grupus nombrosissims de solidaris, entre els que hi havia les més significades personalitats de la política catalana anaren a estrenye efusivament les mans als que marxaren.

La despedida fou carinyosíssima.

Copiém d'un diari local:

«Segons una carta de don Pau Salmerón a un íntim seu d'aquesta capital, el seu senyor pare don Nicolau, per poc que pugui y encara que sigui en brassos dels seus amics, vol assistir a l'interpelació del senyor Salvatella sobre la llei de jurisdiccions.»

El diputat solidari per Gandesa y estimat amic nostre don Joan Caballé y Goyeneche, ha escrit al senyor Vallés y Ribot, manifestantli que a causa de trobarse molt malament de salut, no podrá concorrer, com era'l seu vivíssim desitg, a l'interpelació sobre la derogació de la llei de jurisdiccions.

Demá, a dos quarts de deu de la vetlla, tindrá lloc una vetllada en honor den Emili Zola ab motiu de la traslació de les despulles de l'eminent escriptor al Panteó dels homes ilustres de Fransa, al Centre d'Unió Republicana del Districte Seté.

Pendrán part en l'acte diferents oradors glosant el bell gest den Zola en l'affaire Dreyfus y l'importancia moral de sa obra literaria y social.

Se convida a tots els aimants de la veritat y la justicia.

Festes y sports

Tir de coloms

Entre abans d'ahir y ahir va disputarse al clós que té a Miramar la R. A. C. B., el campionat de Barcelona.

S'havien inscrit pera pendre part en aquesta prova els senyors Miret, Urcola, Camino (A. y C.), Martinez Mora, Girona (L. y S.), Marqués de Nájera, marqués de Scala, Bermejillo, Rocamora, Jovellanos, Casanovas, Rodriguez, marqués de Peñaplata, Burés, Soler, Leak, Pombo, Olmos, Sister, Gal, Soler, Mestres y Laporta, Samá y Ochoa.

Guanyá'l premi, consistent en 2,500 pessetes y medalla d'or, el marqués de Scala.

Sardanes

Avui, a les 10 del vespre, en l'hostatje social del Foment Autonomista Catalá, Consell de Cent, 401, tindrá lloc una audició de sardanes per la notable cobla, Lira Olotina, ab el següent programa:

Or fi, Soler; Records del temps passat, Juncá; Adela, López Franch; Matinada, Garreta; Aixerida, Pujol; Tot brodant, Rigau.

Acció económica

Campanya económica

El Colegi de Metges de la provincia de Barcelona celebrará sessió demá a les 9 del vespre, pera donar compte dels treballs realisats per la Junta Directiva davant del projecte de llei presentat a les Corts pel ministre d'Hisenda sobre l'impost d'utilitats en sustitució de l'actual sistema de patents y acordar quan se consideri convenient pera combatre aital projecte.

—L'Associació de Banquers de Barcelona s'ha adherit també a la campanya que contra'l projecte del ministre d'Hisenda están realisant els contribuents catalans.

A tal efecte, ha redactat l'esmentada Associació un notable informe, argumentat, convincent que ha enviat a la Comissió de Pressupostos del Congrés.

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Carnet d'avui. — *A dos quarts de dèu de la vetlla:* Sessió de l'Academia de Jurisprudencia y Llegislació. — Junta general de les seccions de Propaganda y Instrucció del C. A. de Dependents.

Un missatger del «Postal Express» ha trobat un billet kilomètric extès a nom del senyor Fripp.

El proprietari de l'esmentat establiment, senyor Gomila, ha dipositat el billet en les oficines de la Societat d'Atracció de Forasters (Rambla del Mitg, 30, entressol), ont ha quedat a disposició de la persona que demostri esserne proprietaria.

Ha sortit de Barcelona, subvencionada per l'Institut d'Estudis Catalans, pera fer una investigació científica en l'estació prehistòrica, ab pintures, descoberta fa poc al terme de Cogul (Lleida), una comissió del Centre Excursionista de Catalunya, que la formen don Lluis M. Vidal, don Ceferí Rocafort y don Juli Soler.

El «Boletín Oficial» d'ahir publica, entre altres, les següents disposicions:

Una circular de la quefatura d'Obres públiques resolguent assumptes de ferrocarrils d'aquesta provincia. Altra de la Delegació d'Hisenda comminant als arcaldes dels ajuntaments de que fa menció, ab el màxim de la penyora, si en el terme de cinc dies, a comptar de la publicació, no han remès copia certificada del pressupost ordinari pera enguany. Altra de l'Arrendataria de Contribucions de la provincia, declarant, d'acord ab lo disposat a l'article 66 de l'instrucció de 26 d'abril de 1900, inclosos en el segón grau d'apremi y recàrrec de 10 per 100 sobre l'import total als contribuients que's mencionen. Varies providencies judicials.

Sant d'avui: Santa Marguerida reina.—*Sant de demá:* Sants Bernabè y Santa Adelaida.

⁂ *De tots colors.* S'ha posat a la venda la segona edició del nombre corrent que comensa *La campana submergida* (16 pag.) y *Les ales de cera* (8 pag). Publica además una sensacional aventura de *El Detective Serlock Holmes.* 40 pag. 15 céntims.

Vida municipal

Ahir al matí s'intentà pagar la casa número 7 del carrer de Manresa, interessada per la Reforma.

Mideix aquesta finca 4.764 pams y son preu és de 45.258 pessetes. No's pogué pagar per haverhi càrregues sobre l'immoble, haventsel retingut l'Ajuntament a disposició del governador civil pera ésser consignat en la Caixa General de Dipòsits.

Joies ab pedreria o sense a preu de ganga. Portaferrissa, 20, principal. «La Modelo».

S'ha celebrat a l'Ajuntament la subasta pera l'adquisició de vorades, adoquins, semi-adoquins y paviments pels carrers de l'interior. Tipu 15.500 pessetes. Postors, tres. Adjudicada a don Antoni Piera per 11.880 pessetes.

⁂ FUMEU PAPER "MONTSENY,,

D'Instrucció

En la darrera sessió que va celebrar la «Societat Barcelonesa d'Amics de l'Instrucció», va tenir lloc la recepció de donya Josepa Soronellas de Bardina, la qual va parlar sobre la «Necessitat d'abolir la ensenyansa de moltes labors a les Escoles».

Va sostenir la tesi de que moltes d'elles deurien abolirse dels programes d'educació femenina, ja que'l pogrés científic y industrial d'un poble, se distingeix per l'especialisació en tots els seus ordes.

Estudiá les labors d'«utilitat, d'adorno y d'utilitat imprescindible». Va fer especial menció de les de cuina y va acabar fent vots pera l'educació de la voluntat.

En nom de la Corporació li va contestar el doctor don Eduard Xalabarder, trassant un bosqueig de lo que deuria ser la educació de la dona y glosant els principals conceptes de la Memoria de la senyora Soronellas.

El doctor Presta, que presidía, va felicitar als disertants y va celebrar vingués la dona a compartir ab l'home els fins que persegueix la Societat.

Reunida després la Societat en sessió ordinaria, va acordar nomenar una Comissió que estudiés la forma y manera de organisar un Congrés pedagógic; adherirse al Congrés Catlá d'Economía que se celebrará a Barcelona y pregar als socis que vulguin proposar temes pera'l Concurs que se serveixin remetrels a la Secretaria.

Avui, dia 10, sisé aniversari de la mort de mossén Cinto, els nois de l'«Escola y Chor Infantil Mossén Cinto», anirán a les tres de la tarda a dipositar una corona de flors naturals a la tomba del plorat poeta nacional.

Haventhi tres vagants de deixeble intern supernumerari a l'Hospital de Nens Pobres, s'obra Concurs pera cobrir dites vagants el dia 15 del mes corrent.

Les solicituts se dirigirán a dit establiment benéfic y a son fundador y director doctor don F. Vidal Solares, fins el dia 15 d'aquest mes, que's tancará'l concurs.

⁂ Sombrereria BRICHS. Arcs, 3.

Lletres y arts

A casa Cuspinera hi hem vist exposat un bust del mestre Alfonso, degut a l'esculptor don Pere Barberá. L'obra és artística y de molt semblant. Al frontis hi ha gravada una frase del poema «Estrelles», ab el qual el mestre Alfonso ha obtingut un dels seus més llegítims èxits.

⁂ En el Teatre Soriano debuta avui Mr. Sterling, premiat ab la copa d'or com a gran lluitador de boxe anglès. Accepta postes de l'importancia que's vulgui.

Son en gran nombre les families d'aquesta ciutat que han solicitat de la Societat coral «Euterpe», llotgetes pel concert inaugural de la temporada que, baix la direcció del mestre Sadurní, tindrá lloc al matí del 28 del mes que som. Malgrat el carácter extraordinari del concert, el preu de l'entrada, inclós el timbre, y ab dret a ocupar local tats mentres n'hi hagi, és de cinquanta cinc céntims de pesseta.

Vida corporativa

Avui el doctor Serradell donarà, en la associació «Club Montanyenc», a les 10 de la vetlla, la sessió setmanal del curs d'Historia natural que vé explicant.

Acceptant l'invitació del F. del T. N., el distingit publicista y home públic, don Cessar Silió, donarà demà, a les deu de la nit, una conferencia en el saló d'actes d'aquella societat, desenrotllant el tema: «El regionalisme y el pervenir de Escpanya.»

A l'A. E. C. se comentarà publicament, aquest vespre, l'obra den Nietzche «Zarathustra».

La Comissió organisadora del primer Concurs Lexicogràfic de la llengua catalana, iniciat pel Centre Popular Catalanista de Sant Andreu de Palomar, ens prega que fem constar que l'entitat ofertora del premi sisè no és, com per erro involuntari consta en el cartell, la Societat de Mestres manyans, sinó la Societat gremial de Cerrallers y Obrers de Barcelona y Mutua sobre accidents del treball.

En la sessió que avui, a dos quarts de deu, celebrarà l'Academia de Jurisprudencia y Llegislació, continuarà la discusió respecte de si és o no convenient la declaració de la redimibilitat dels censos a Catalunya.

De la Diputació

La Comissió provincial va despatxar en la sessió celebrada ahir els següenst assumptes:

Autorisació demanada pel representant del marquès de Castellvell pera reconstruir uns espigons de defensa d'una finca de Sant Boi, llindant ab en riu Llobregat.

Sospensió, per l'arcaldia de Malgrat, d'acords de l'Ajuntament relatius a la construcció del camí veinal desde l'esmentat poble al confí de la provincia, en direcció a Blanes y ab ramal a Palafolls.

Remisió a la Junta local de Reformes Socials del contracte de treball celebrat entre'l contractista del camí veinal de Martorell a Vilafranca del Penadès, tros primer, secció primera.

Fets diversos

Ahir a les vuit del vespre hi hagué un sangnant succés a l'Universitat literaria.

Se trobaven a l'habitació del conserge, al segon pis de l'edifici, el susdit conserge, nomenat Rossend Marín Franco, de 74 anys, y Encarnació Dols y Teresa Dols, de 48 y 40 respectivament, quan se presentà l'espòs d'aquesta darrera, nomenat Josep Llorca Riera, de 54 anys, habitant al carrer dels Angels, y sense que's creués cap paraula se tregué un revolver y comensà a disparar trets contra les tres persones primerament esmentades, feritmse després ell al cap.

Dels trets resultà'l Rossend Marín ab dues ferides penetrants entre la setena y vuitena costella, altres dues en la regió externa del terci inferior del bras esquerre (greus); la Encarnació, tres ferides a la regió escapular (greus); y la Teresa, una ferida a la regió escapular dreta sense orifici de sortida (greu).

El Llorca fou conduit al Hospital de Santa Creu, ont morí al cap de pocs moments d'esserhi. El Marín se'l conduí a l'Hospital Clínic y a les dues dones les conduiren al dispensari del carrer de Sepúlveda, ont quedaren.

S'ignoren els motius de l'agressió.

—Al carrer de Cirés se barallaren Ampar Aparici y Pasqual Sánchez, rebent aquella algunes ferides que'l Sànchez les hi causà ab un ganivet. L'auxiliaren a la casa de socors del carrer de Barbarà.

Anit cap a les 12, esclatá un fort incendi en una botiga de queviures y pastes pera sopa, situada en la casa n.º 162 del carrer del Bruc, cantonada al carrer de Roselló.

Malgrat que hi acudiren tot seguit les bombes dels quarterets de la Plassa de Santa Agna y de Santa Caterina y del Parc, fou impossible dominar l'incendi fins a la una.

Totes les existencies de la botiga se cremaren; no cal dir, doncs, que les perdues foren de molta importancia.

Al ocorre'l foc, la familia del amo de la botiga, don Gustau Valentini, se trobava dormint en les habitacions interiors. Un guarda municipal, de nom Alcalde, els pogué salvar a tots.

A plassos trajos novetat NOGUÉ, sastre. Dr. Dou, 6, pral.

Un descobriment genial possibilista que cada hu per sí pugui, en un minut, netejarse quimicament les dents, usant els respalls impregnants. Vegis l'anunci.

Informació de Madrid

SERVEI DE "EL POBLE CATALÁ,,

9 matí

La prempsa madrilenya

«El Imparcial» torna a parlar del projecte de llei contra'l terrorisme. Censura la tolerancia de les minories que permeten discutir en hores de sessió destinades a preguntes el projecte d'emprèstit del Deute mortisable.

Demana que's critiqui lo de l'Hisenda municipal del projecte de Reforma local y diu que són massa condescendents els senyors Moret, Canalejas y Azcárate.

«El Liberal» compara els actes den Cánovas ab els den Maura, quan el primer d'acord ab en Sagasta va establir un estat de dret democrátic favorable a la Monarquia.

Diu que en Maura és un nou Moyano, que no mereixerá cap estatua.

«El Globo» diu que'ls aplaudiments obtinguts pels oradors en els mitings contra el projecte de repressió son una manifestació del malestar general del pais.

Recomana als senyors Maura y Moret que's fixin en les interrupcions que se senten en els mitings, puig si'l poble desperta, demanará treure moltes més coses que'l projecte de repressió.

Segueix «El Universo» defensant el projecte de repressió y diu que en Moret y en Canalejas fan propaganda del socialisme revolucionari.

12 matí

Els nacionalistes a Biscaia

Bilbao.—S'ha verificat l'elecció del Consell regional del partit nacionalista, essent elegit president don Ramón de la Sota.

Els nacionalistes han celebrat grans festes, ab coets, balls, etz.

Al matí en el Círcol s'elairá la bandera, al compás de cants, aplaudiments y visques.

Les personalitats del partit han fet una excursió a l'ermita de Begoña.

En l'elecció han prés part delegats de 43 pobles, haventhi dues candidatures: la dels intranzigents y la dels modelats, triomfant aquests.

Son vocals don Angel Zabala, don Lluís Arana, don Antoni Arroyo y don Marius Adat.

Se celebra un banquet en obsequi al nou Consell.

3 tarda

Per un artista catalá

El Círcol de Belles Arts, del qual és vis-president l'esculptor Blay, pensa rendir un homenatge an aquest, a la seva tornada d'América, ab motiu d'haverli sigut adjudicat el premi y la direcció del monument a l'independencia de l'Argentina.

CONGRÉS

S'obre la sessió a les 3'40, presidint el senyor Aparicio.

Al banc blau hi hà el quefe del Govern y els ministres d'Hisenda, Governació y Foment.

Precs y preguntes.—El senyor LLOSAS demana la concessió de la creu de Alfons XII pera un mestre de la provincia de Girona.

Orde del dia.—Contiua'l debat del projecte de llei creant una nova emisió de deute amortisable al 4 per 100.

El senyor SUAREZ INCLAN demana algunes aclaracions al ministre d'Hisenda, entre elles les causes que han induit al Govern a presentar aquest projecte.

El ministre d'HISENDA fa ús de la paraula, però és impossible sentirlo desde la tribuna de la prempsa, per lo baix que parla.

Després va aixecant la veu y ens enterem de que fa un estudi de la situació econòmica d'Espanya, fixantse en la crisi per que passa Catalunya, pel problema cotoner.

No troba gaire falaguera aquesta situació, però declara que no és possible esperar a que la situació sigui immillorable pera emetre aquests 160 milions d'amortisable, que en realitat queden reduits a 62, perquè vindran a l'emisió els 98 milions d'obligacions del Tresor.

Lo millor seria que la situació de Catalunya fós pròspera, però confia en que millorarà, perquè té gran confiansa en les forses productores del pais.

L'objecte de l'emprèstit és recullir els 210 milions de pessetes que'l Banc té en pagarés del Tresor, pera lo qual se compta ab els excedents dels pressupostos de 1907 y 1908.

Creu que'l 4 per 100 serà un interès suficient pera que vinguin els capitals a suscriure l'emprèstit, perquè'l 4 per 100 exterior va pujant rapidament fa temps. Se cotisa ja a més del 96 y és segur que en plasso curt arribarà a cotisarse a la par.

Cert que'ls pagarés del Tresor produeixen escàs interès y desde aquest punt de vista se dirà que aquests pagarés no beneficien els interessos de l'Erari; però no pot tolerarse per més temps la vergonya que significa pera Espanya que cada tres mesos tingui'l Tresor venciments de pagarés que no's fan efectius.

Acaba assegurant que un cop realisat aquest emprèstit, la situació del Tresor serà desembrassada, perquè no tindrà cap classe de venciment a que atendre, ni pagarés ni obligacions.

Es segur que més endavant podrà ésser convertit el 5 per 100 amortisable que avui tenim en aquest nou signe de Deute amortisable al 4 per 100, ab lo qual s'establiran en el pressupost de l'Estat prop de 17 milions, dels 83 que avui paguem per interès del nostre amortisable.

El senyor RIU rectifica, tractant extensament de la crisi econòmica per que atravessa Catalunya y molt especialment l'industria cotonera.

Assegura que Espanya no ha fet res pera afavorir el crèdit públic. En totes les nacions funcionen ja caixes nacionals d'estalvi pera recullir els de tots els petits capitalistes. Aquestes caixes són poderosos auxiliars del crèdit públic, perquè ajuden a l'Estat quan necessita realisar algun emprèstit.

Després rebat lo dit pel ministre ab relació al projecte que's discuteix.

El senyor SUAREZ INCLAN també rectifica, no trobant prou satisfactories les manifestacions del ministre.

Senyala les ventatges de les obligacions del Tresor, que són un prestam fet a la par.

Ademés, l'emisió que's projecta pot perjudicar la situació del Banc, a l'obligarlo a posarse en condicions legals.

El ministre d'HISENDA rectifica també, y sense més debat s'aprova tot l'articulat del dictamen.

El Congrés passa a reunirse en seccions a les 5'15.

Se repren la sessió a les 5'45.

Segueix el

Debat d'Administració local

El senyor ARIAS DE MIRANDA apoia una esmena a l'article 164, que és rebutjada.

Queda aprovat l'article.

S'en rebutjen d'altres a l'article 165 y se n'acepten una del senyor Muñoz Chaves y altra del senyor Soriano.

Se refusen altres esmenes dels senyors Calzada, Soriano y Romero.

S'aprova l'article 165.

El senyor Muñoz Chaves retira una esmena a l'article 166.

Sen rebutjen altres dues del senyor Soriano y s'accepta altra del senyor Alcalá Zamora.

Queda aprovat l'article 166.

Al 167 son rebutjades varies esmenes dels senyors Soriano y Arias Miranda.

El senyor RIU al posarse a discussió una esmena seva, demana que se sospengui el debat perque la comissió havia dit que volia modificar l'article.

El senyor MAURA:—No, que segueix el debat.

El senyor RIU defensa la esmena.

El senyor LOMBARDERO, de la comissió, la refusa.

Al posarse a votació l'esmena, els republicans y demócrates demanen que sia nominal. Es refusada per 87 vots contra 30.

Queda aprovat l'article 167.

El senyor Alcalá Zamora retira una esmena al 168.

El senyor RIU ne defensa una del senyor Arias Miranda.

Se sospén el debat, quedant el senyor Riu en l'ús de la paraula.

S'aprova en votació definitiva un projecte de llei d'escás interés y s'aixeca la sessió.

SENAT

S'obre la sessió a les 4 menys 10 minuts, presidint el general Azcárraga.

Continua la desanimació.

En el banc blau hi ha els ministres d'Estat, Marina y Instrucció pública.

El senyor PALOMO explana la seva anunciada interpelació sobre la causa que se segueix contra'l general de l'Armada senyor Bocio.

Comensa fent resaltar l'ausencia dels senadors de la majoría.

Passa després a ocuparse del processament del general Bocio, afirmant que obeeix a una persecució personal del senyor Ferrándiz.

Aquí—diu—tinc la causa, la qual consta de 2,000 folis y per no cansar a la Cambra renuncio a llegirla.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA l'interromp dientli que abans de fer les afirmacions deu tindre en compte que la condemna procedeix d'un alt tribunal.

El senyor PALOMO: Jo en aquests moments exerceixo de tribunal més alt, el tribunal del Senat que té dret a censurar les decissions dels demés tribunals.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA: Peró perxó fan falta proves.

El senyor PALOMO: A això vaig y lo que jo sostinc es que el ministre de Marina ha incorregut en greu responsabilitat y que deu anar a la barra. (Rialles).

Comensa a examinar els detalls de la causa contra'l general Bocio, y diu, que l'únic que'n resulta, és que'ls suministres de que es fá menció foren autorisats en temps en que era ministre de Marina'l senyor Cobián y que al venir al poder el partit conservador va creure'l senyor Ferrándiz, que devía abonárseli l'import d'aquell suministres peró que'l general Bocio s'hi va oposar y fou processat per desobediencia a les autoritats.

Aquest general, afegeix, fou acusat y condemnat per delicte de desobediencia y malversió de caudals.

Fá una calurosa defensa de les condicions d'honradesa y honorabilitat del general Bocio, afegint: aquí l'única irregularitat comensa, és que'l tribunal que'l va jutjar no era prou competent, afirma que aquell general fou processat per negarse a firmar un lliurament pera el suministre de carbó al arsenal de la Carraca y diu que si s'hi negá fou perque no savía complert la llei de contabilitat, es a dir, per complir el seu dever.

Llegeix l'orador varis documents de la causa referents al crédit referit.

Se sospen el debat quedant el senyor Palomo en l'ús de la paraula pera demá.

S'aprova sense debat el parer exceptuant del pagament de drets reials per la succesió dels títols de comtes de Daoiz y Velarde y de viscomte del Dos de Maig.

Se declara urgent el parer y és aprovat en votació definitiva.

S'aprova també sense debat l'acta de la elecció d'un senador per la provincia de Osca en la que resulta elegit don Angel Ruata.

Se reanusa'l debat sobre'l projecte de reforma de la Llei Hipotecaria.

En votació ordinaria se rebutja l'esmena del senyor Bugallal que va defensar ahir el senyor Tormo.

El senyor BLANCO RAJOY retira una emena al mateix article.

El senyor LASTRES, de la comissió, li contesta, refusant l'esmena.

Aquesta és retirada pel seu autor, queda aprovat l'article 3 y també'l 4 y 5 ab esmenes del comte de Torreanaz.

Sense debat s'aprovan els articles 6, 7 y 8. La comissió retira l'article 9 pera redactarlo de nou.

S'aprovan sense debat els articles 11 al 14.

El comte de TORREANAZ apoia una esmena al mateix article.

teix que una altra del senyor Bugallal.

Se sospen el debat y s'aixeca la sessió.

El debat de la llei de Jurisdiccions

«El Mundo» publica un article contenint declaracions del senyor Salvatella.

Després d'un exordi en el que fa grans elogis de dit diputat, inserta lo que contestà'l senyor Salvatella a preguntes del reporter, simulades en linies de punts suspensius.

«Tots els diputats de Catalunya's trobaran demà a Madrid y tots aniran al Congrés.»

«Provablement parlaran els senyors Suñol, Cambó, Carner, Bertran, Vallés y Corominas, es a dir, quants representen una tendencia o agrupació dintre de la Solidaritat.»

Hem cregut sempre, en tot moment y ocasió, necessaria la derogació de la llei de jurisdiccions y desde'l primer dia hem sigut enemics d'ella per creurela innecessaria.

Y altres raons poderoses. Se explica nostre silenci. Esperavem poder al Govern de la decessitat de derogar aquella llei excepcional y contavem que després de lo dit pel senyor Maura en la discussió del Missatje y de lo manifestat a varis diputats catalans en diverses converses, partiría l'iniciativa del mateix president.

No hi tinc inconvenient. No puc dir quina será la contestació del Govern, pero estic molt lluny de creure, com molts, que'l senyor Maura se negará rotundament a la derogació de la llei de jurisdiccions. Jo crec que hem de convencel.

Estem decidits a lograr una resposta categórica del quefe del Govern y dels demés quefes de les minories governamentals. El senyor Canalejas ha expresat concretament la seva opinió, estant d'acord ab nosaltres.

En aquesta ocasió en que'ls lliberals y demócrates han decidit posarse en contacte ab l'opinió és quan més déu esperarse de ells.

No puc dir rés respecte de la ulterior conducta de la Solidaritat si fracassa en el seu propósit. Dependrá de l'aspecte que prengui la qüestió y del manament que se ens imposi per part de Catalunya.

El senyor Salvatella se va extendre en consideracions rebatent ab gran dialéctica tots els arguments ab que poden sortirli al pas els defensors de la llei de jurisdiccions.

Els Infants a Barcelona

A les deu del matí sortiren en cotxe els infants y el ministre de Gracia y Justicia ab el seu acompanyament, del Palau del marquès de Comillas. Per la Rambla arribaren fins al Pla de les Comedies ont deixaren els cotxes y a peu pujaren per les Rambles fins a «El Siglo». La gent els mirava encuriosida. Unes floristes obsequiaren a l'infanta ab rams de flors.

A la Plassa de Catalunya tornaren a pujar als cotxes que'ls conduiren a la fàbrica d'automòbils «La Hispano-Suiza». Alli els rebé el personal de la casa, el qual els ensenyà els tallers y les oficines. En aquestes foren obsequiats ab un aristocràtic lunc y l'infanta, ademés, ab una preciosa toia de flors per la senyoreta Maria Teresa Quintana.

A la sortida de la fàbrica's dividí la comitiva. L'infanta, acompanyada de la comtesa de Mirasol, marquesa de Comillas, governador civil y altres personatges, se dirigí a la Casa de Maternitat; l'Infant y el ministre, ab el seu acompanyament, a la Presó Model.

Donya Maria Teresa fou rebuda a la Casa de Maternitat als acords de la Marxa Reial y per la Junta de dames, president de la Diputació, senyor Prat de la Riba, diputat senyor Lluch, Administrador de la Casa y personal de la mateixa: metges, capellans, empleats, etz.

A les 12'35 sortia l'infanta de l'establiment, sentintse altra vegada la Marxa Reial y uns quants aplaudiments.

L'infant va arribar a la Presó a les 11'40. Hi anava a inaugurar els cossos d'edifici que han de servir de correccional o penitenciaria.

En el pati de la Presó l'esperaven jutges, magistrats, advocats, escrivans, relators... la Curia en ple, desde'l president de l'Audiencia fins al més escanyolit agutzil. Hi eren presents també el Director general de Presons, senyor Rendueles, y l'inspector senyor Cadalso, y ademés la Junta de construcció de la Presó en ple, representacions de les Academies de Ciencies y Belles Arts y de la Cambra de Comers y comissions de la Diputació provincial y de l'Ajuntament ab els massers. A la Diputació la representaven els senyors Sostres y Roca; a l'Ajuntament els senyors Bastardas, Borrell y Sol, Rahola, Rogent, Badia y Roca y Puig y Alfonso, ab el secretari accidental don Ignaci de Janer.

Un cop arribat l'infant, se dirigí tothom cap al saló d'actes de la Presó, el qual ja estava ple de gent, sobre tot senyores. El princep va ocupar en l'estrada la presidencia, sentantse als seus costats el ministre y les demés autoritats per orde de categoria.

Comensada la cerimonia, el secretari de la Junta de Presons, don Ramon Albó, va llegir una ben escrita Memoria dels treballs realisats per aquella corporació fins a arribar a l'acte d'inauguració del correccional. El treball del senyor Albó en el qual demostrà aquest una vegada més la seva competencia en materies de Dret penal, fou aplaudidissim.

El marquès de Figueroa va contestar al senyor Albó ab un parlament correctissim en el qual declinà modestament tots els mèrits cortesment fets remarcar pel senyor Albó, que aquest li atribuí en el moviment de reforma del Dret penal a Espanya. Acabà'l senyor Armada y de Lozada felicitant al Patronat de la Presó y a les Juntes de Construcció y de Presons, en nom del rei, dels infants y del Govern.

Acabats els parlaments sortí tothom del saló pera assistir a la cerimonia de benedicció de la Penitenciaria, que efectuà'l bisbe auxiliar doctor Cortès, revestit de pontifical.

Després el chor de la Presó, format pels presos preventius y correccionals, va cantar en obsequi als visitants el «Gloria a Espanya», de Clavé, l'«Himne a la Independencia», de Breton, (primera audició a Barcelona), el «Brindis del Rhin», de Mendelshon, y la «Cansó del pres», del mestre Rafart.

Era la una, quan l'Infant sortia de la Presó. Y darrera l'Infant, tothom... menys els presos. Lo únic que aquests ne tragueren de la visita, fou un dinar extraordinari que'ls fou servit, per manament del ministr ede Gracia y Justicia.

Aquestes foren les visites que féren els Infants al matí.

A les 3 de la tarda varen tornar a sortir del Palau del Marqués de Comillas y, acompanyats com sempre de gentils homes, autoritats y altres alts personatges, varen dirigirse en automóbil a la Casa de Caritat.

En aquesta'l Marqués de Palau—president de la Junta de la Casa—els doná la benvinguda, essent obsequiada ademés l'Infanta ab una preciosa toia de flors de la qual n'hi feren entrega dies nenes refugiades.

Varen recórrer després els Infants, les principals dependencies de l'edifici, sales, farmacia, laboratoris, iglesia—ont en son honor se cantá una Salve—patis, etz.

En un d'aquests els nois y noies del Refugi varen fer exercicis gimnástics y sis parelles de criatures—de les més petites—puntejaren sardanes.

Y després de firmar en l'Album de la Casa, cap a la Sagrada Familia, ont els esperaven el cardenal Casañas, de part del Temple y nombrós públic que pogue satisfer, ab la visita la seva curiositat.

Després se dirigiren al Camp de l'Arpa, a veure les obres de construcció de l'Hospital de Sant Pau. Sense donar més que una ullada a la soperba construcció projectada per l'ilustre arquitecte don Lluis Doménech y Montaner, tornaren a pujar els automóbils que'ls portaren al Parc Güell. En aquest, cumpliments entre don Eussebi y els visitants, nous elogis an en Gaudí—autor dels planols del Parc—y una petita estona de repós pera presenciar les cómiques curses d'obstacles, de automóbils, que s'hi celebren.

Del Parc Güell, a l'Orfeó Catalá.

A l'amic Cabot y Rovira, president de l'Orfeó, el veiem trist. Es perque tot l'orfeó no podrá demostrar els seus mérits davant dels alts hostes. En efecte, la secció d'homes és impossible reunirla tota...

La secció de senyoretes se n'encarrega del concert. Escoltém—es a dir, escolten—ab tota l'atenció deguda, tres composicions y a casa, internantse pels «vells carrers» a fi de fer passar als hostes pel de Ferrán VII, que a aquella hora (les vuit del vespre) és un devassall de llum. Y a casa...

Acabat de sopar, al Liceu, a la Funció de gala.

El Liceu se vegé concorregut per tots els monarquics y monarquisants barcelonins, més una pila de gent que aprofitaren l'ocasió pera lluir la roba negra... y anar al teatre de franc.

No cal dir, doncs, que allí si que hi havía d'haver «entussiasme». En efecte, a l'entrar els infants a la seva llotjeta, l'ovació fou forsa nodrida... La única...

Lac ompanyía d'Eldorado, representá exquisidament «El genio alegre» y després la Schola Orpheónica—al bandera de la qual fou colocada en l'escenari—doná un petit concert.

A les 8'35 d'aquet matí, sortirán de Barcelona, en tren especial, cap a Manresa.

ESPECTACLES

TEATRE TIVOLI. — Companyia cómic-lírica y de ball. — Avui, dimecres; a les nou; primer, «Los chorros de oro»; segón, la revista fantástica de ball ab dos actes, (modernisada) «El proceso del can-cán», de gran éxit, ab un gran cos de ball; tercer; «El santo de la Isidra». — Palcos sense entrada 7'50 ptas. butaques ab entrades, 1'50; entrada general, o'50. Demá, grandiosa funciò: «El proceso del can-càn» y «Venus Salón», prenenthi part el gran cos de ball.—Se despatxa a comptaduria.

TEATRE DE NOVETATS. — Companyía còmic-dramàtica Rosari Pino y Emili Thuiller. — Avui, dimecres, dia de moda: la comedia en tres actes, «El director general». A les 9. — Demà, dijous: «Mañana de sol» y Señora Ama». — Se despatxa a comptaduría.

GRAN CAFÉ RESTAURANT DE NOVETATS. — Concerts tots els dies per el jove concertista de piano Gonsal Tintorer.

ELDORADO. — Teatre de Catalunya. — Companyía cómic-dramàtica del Teatre de la Comedia, de Madrid. — Avui, dimecres, 11 representació de la nova comedia ab 4 actes, «Raffles». — A les nou. Demà, dijous: 12 representació de Raffles. — Divendres, dia de moda: estrena de la comedia ab 4 actes, «Floriana». — Se despatxa a comptaduria.

TEATRE NOU. — Gran companyía còmic-lírica de primer orde. — Avui, dimecres, tarda; a les quatre, secció senzilla: éxit grandiós de «La Boda Roja»; a les 5, doble; 3 actes, 3: primer, «Apaga y vámonos»; segón, «La vuelta de presidio»; tercer, «La carne flaca». — Nit, a les 9, especial. 4 actes, 4. Primer, «Apaga y vámonos»; segón, «La boda roja»; de grandiós éxit; tercer, «La vuelta de presidio»; quart, «La carne flaca».

El divendres, estrena de l'emocionant sarsuela «El robo de la perla negra».—En estudi, «Yo gallardo y calavera» y «Episodios Nacionales», abdues ab decorat nou.

GRAN TEATRE DEL BOSC. — Inauguració de la temprada d'estiu el dia 12 del actual.—Grandiosa companyía Matràs-Campos. — Génerо xic, zarzuela gran, opereta y ópera. — Aquesta empresa, tenint ja l'abonament cobert, n'obre un a entrada general, al preu de 10 pessetas, per 30 funcions.

TEATRE SORIANO.—El més concorregut y popular de Barcelona, preus exageradament económics. Avui, tarda; el drama mímic, «Casamiento fatal». — Nit, estrena; «Egoismo fraternal», per la cèlebre troupe Ibañez y Rodriguez. — Exit colossal de les grandioses atraccións cèlebres a Europa y noves a Espanya.— THE 12 DAYTONSON Dodoch, Trewei y RAMDONS BROTHERES.

Cinematógrafs

REIAL CINEMA-NAPOLEÓN. — Avui, grandiós y esplendit programa únic a Barcelona. Continua l'éxit extraordinari de les interessants y exclussives pelícoles d'aquesta casa, «Roma monumental», «Venecia panoràmica», (del natural) y «La institutriz», y de les estrenes «El tio de América», «Fijadores de carteles» y demés escullides.

BOTLLETÍ COMERCIAL

Moviment de Borsa

9 juny de 1908

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Diner	Paper
Londres 90 dies	00'00	27'87	00'00
Londres xec	28 45	00'00	28 3
Paris xec	13 25	00'00	13'20
Madrid y plasses banc bles a 8 d. v.	0'00	0'30	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 %, fi mes	83'275	83'30	83'325
Deute Inter. comp. S. A 4 %	85'00	00'000	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 %	85 00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. C 4 %	84'20	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 %	83'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp S. E 4 %	83'00	00'00	00'00
Deute Inter. en dftes. S 4 %	00'00	00'00	00'00
Deute Amortizable c. S. A.	10 '90	000'00	000'00
» » c. S. B.	100'65	000'00	000'00
» » c. S. C.	100'50	000'00	000'00
Emprestit municipal 4 1/2 %	99'50	00'00	00'00
Emprestit munic. 1er. maig 1903 y març 1904 4 1/2	00'00	100'00	100'25
Emprestit munic. 1er. janer y 1er. juliol 1906—Series A, B y C	99'85	99'65	99'85
Obligacions comptat			
FC. Nord Villalba a S.	000'00	105'75	107'00
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	106'85	106'75	107'00
F. C. Huesca a Francia y altres línees (4 %)	00'00	96'75	97'00
F. C. y M. a Sant Joan de les Abad (3 %)	00'00	80'25	80'75
F. C. Tarragona a Barcelona y Francia (2 1/4 %)	57'50	57'50	57'75
cantitats petites	00'00	00'00	00'00
F. 6 Z. y Orense a Vigo	53'15	53 15	53'35
cantitats petites	00'00	78'75	79'00
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	000'00	104'00	105'00
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	95'25	00'00	00'00
Comp. G. de T.	00'00	93'00	93'50
Comp. Barc. Elec.	000'00	104'00	104' 0
» » »	00'00	93'50	9 '00
Societat G. de Aigues de B.	00'00	00'00	00'00
Comp. Gral. Ts. Fs.	00'00	00'00	00'00
S. gl. d'Espanya núm. 1 al 108,000	000'00	103'25	103'75
«La Catalana», C. de O. y T.	00'00	000'00	0'00
C. A. «El Tibidabo»	000'00	99'75	100'25
Accions fi de mes			
Banc Hispà-Colonial	167'15	166'85	167'45
Catalana General de Crèdit.	47'20	46'00	46'25
F. C. Medina a Z. O. V.	28'50	28'50	28'60
F. C. N. d'Espanya	74'35	74'50	74'60
» Madrid, Saragossa a Alacant	97'25	97'20	97'30
Accions comptat			
S. G. T., 1 al 3,000 y 4,001 al 7,000 ln. 25 p.	000'00	000'00	000'00
C. P. de T. Preferents	000'00	150'00	151'00
Societat Hullera Espanyola	000'00	000'00	000'00

BORSÍ DE LA TARDE

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

	Obre	Tanca
Interior	83'27	83'27
Alacants	9 '20	97'30
Nords	74'35	74'15
Orenses	00'00	28'30

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

Alfonso	12'75	per 100
Isabel	15'75	» »
Unses	12'75	» »
Or de 4 duros	12'25	» »
Or de 2 y 1 duro	10' 5	» »
Dollars	15'75	» »
Francs	12'85	» »
Marcs	138'25	» »
Lliures esterlines	28'25	petas

BORSA DE MADRID

Informació del Corredor reial de comers A. Compte Navarro, Lauria 72.

	Avui	Anterior
Interior fi mes	83'27	00'00
Id. próxim	00'00	00'00
Id. comptat	00'00	00'00
Amortisable 5 % comptat	000'00	000'00
Accions Banc d'Espanya	000'00	0'00
Com.ª Arrendataria Tabacs	000'00	000'00
Francs	00'00	00'00
Lliures	00'00	00'00

BORSA DE PARIS

Informació del Corredor reial de comers A Compte Navarro, Lauria, 72.

VALORS ESPANYOLS

	Avui	Anterior
Exterior 4 per 100	96 50	00'00
Interior 4 per 100 1896	00'00	00'00
Alacants	410'00	000 00
Nords	314'00	000'00
Riu Tinto	16'25	0000'00

VALORS EXTRANGERS

	Avui	Anterior
Renta francesa 3 per 100	00'00	00'00
Id. russa 5 per 100	00'00	00'00
Versement	000'010	000'00

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixamplis.

Fransa	Deute perpetu 3 p. 100	95'47 1|2 p. 100
Argentina	4 p. 100 1896 Rescissió	93'00 p. 100
Idem	4 p. 100 1900	96'45 p. 100
Brasil	5 p. 100 1898 Funding	106'00 p. 100
Xina	4 p. 100 1895	99'99 p. 100
Idem	5 p. 100 1898	508'50 titol
Egipte	Deute privilegiat 3 1|2 p. 100 1890	98'97 1|2 p. 100
Italia	3 3|4 p. 100	104'25 p. 100
Japó	4 p. 100 1905	90'75 p. 100
Marroc	5 p. 100 1904	519'00 titol
Mégic	4 p. 100 1904	94'90 p. 100
Russia	4 p. 100 1889	97'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	98'65 p. 100
Suissa	4 p. 100 Ferrocarrils de l'Estat	105'50 p. 100
Idem	3 p. 100 1903	95'30 p. 100
Turquia	4 p. 100	96'75 p. 100

BORSA DE LONDRES

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixamplis.

Consolidat anglès	2 1|2 p. 100	88'1|8 p. 100
Alemanya	3 p. 100 Imperi.	83'00 p. 100
Argentina	3 1|2 p. 100	95'50 p. 100
Idem	4 p. 100 Resciss.	92'00 p. 100
Brasil	5 p. 100 Fundin.	105'00 p. 100
Idem	4 p. 100 1889	84'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1903	96'1|2 p. 100
Xina	4 1|2 p. 100 1898	99'50 p. 100
Japó	4 1|2 p. 100 1.ª s.	93'00 p. 100
Idem	4 1|2 p. 100 2.ª »	93'00 p. 100
Idem	4 p. 100 1905	84'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1907	99'00 p. 100
Russia	4 p. 0|0 1889 1.ª s	89'00 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	97'00 p. 100
Uruguai	3 1|2 p. 100	69'14 p. 100
Idem	5 p. 100 1896	95'50 p. 100
Venezuela	3 p. 100	49'00 p. 100

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona,

Liverpool 9 juny

	Anterior Tancà	Avui Obre	Avui 12'15	Avui Tanca
Disponible	6'51	0 00	6'41	0'00
Juliol-Agost	5'77	5'74	5'73	5'63
Setembre-Octubre	5'35	5'32	0'00	5'25
Octubre-Novembre	5'22	5 20	5'17	5,12
Desembre-Janer	5'12	5'09	5'06	o'oo
Janer-Febrer	5'09	5'06	o'oo	4'98

Vendes.—00 000 b les contra 0,000 al any passat.

Alexandria 9 juny

	Anterior Obri	Avui Obre
Juliol	15 3|32	14 27|32
Novembre	15 9|16	15 11|32

Ferm

Nova York 9 juny

	Anterior Tancà	Avui Obre	Avui 2.a Tel.
Dis.	11'40	0'00	00'00
Jul.	10'10	10'07	10'01
Ag.	9'91	9'91	0'00
Oct.	9'43	9'41	9'33
Des.	9'32	0'00	0'00
Jan.	9 27	9'26	9'16
Mars	9'26	0'00	0'00

Sostingut.

Nova Orleans 9 juny

	Anterior Tancà	Avui Obre
Disponib	11'1|2	'0|0
Juliol	11'10	11'08
Agost	10 75	00'00
Octubre.	9'49	9'46
Desembre	9'34	0'00
Janer	9 38	

Sostingut.

Arribades als ports dels Estats Units. — 13,000 bales contra 4,000 al mateix dia de l'any passat.

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa E Gaissert, Princesa, 54

Sostingut.

El Havre 9 juny — Cafè (good average)

	Obre	Tanca
Juliol	41'25	41'50
Setembre	41'00	41'25
Desembre	40'50	40'75
Mars	40'00	40'25

Sostingut.

Nova-York 9 juny — Cafè (Tipu núm. 7)

	Obre	Tanca
Juliol	0'00	5'95
Setembre	0'00	5'05
Desembre	o'oo	5'90
Mars	0'00	5'90

Sostingut.

Hamburg 9 juny — Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Juny	22'85	00'00
Agost	23'00	00'00
Octubre-Desembre	20'70	00'00
Janer-Mars	20'90	00'00
Maig	00'00	00'00

Sostingut.

Paris 9 juny — Sucre (núm. 3)

	Obre	Tanca
Abril	00 00	00'00
Juny	00'00	00'00
Juliol-Ag.	00'00	00'50
4 Octubre.	00'00	00'00

Calma

Londres 9 juny — Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Agost	11|5 3|4	11|5 1|4
Oct. Dbre	10|4	10|3 3|4

Sostingut.

MERCAT DE GRANS

Arribades pels molls y estacions els dies 6, 7 y 8 de juny de 1908:

Nord. 121 vagons blat, 5 farina, 1 besses y 2 ordi.
Fransa. 16 vagons blat, 3 farina, o civada y 1 sègol.

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Regàs

Dia 9 juny

Andalús, de 22 o|o a 23 o|o; Urgell, de 25 a 28; Ribera d'Ebre, de 25 a 27, Aragó, de 30 a 32 1|2.

Preus per duros la càrrega de 115 kilograms fora consums:

Arribades pels molls y estacions el dia 8.

Estació del Bogatell, 480 càrregues.

Olis refinats en caixes de 6 cantis de 4 litres.— Regás Extra verge, a 7'50 pessetes cada canti; Id. superfi, a 6'50 id. id. id.; La Trompeta, a 5'50 id. id. id.

MERCATS DE SUBSISTENCIES

Aont no hi ha indicació de mesura, s'entén que s'ha de comptar per lliures: 400 grams

BACALLÁ: Sec, de 55'75 a o'oo; remullat, de 40'60 a o'oo pessetes.

BOLETS: Rovellons, a o'oo; rossinyols, a o'oo; muixarnons, de o'oo a o'oo pessetes.

CARNS

BOU O VACA: Filet, 2; de primera, sense os, 1'20; ab os, o'70; de segona, sense os, de o'90 a 1'10; de segona, ab os, o'60; argenta, sense os, de o'oo a o'oo; ab os, de o,oo a o'oo pessetes.

BADELLA: Filet, 2'00; de primera, sense os, 1'20; de primera, ab os, o'60; de segona, sense os, 1'10; de segona, ab os, o'50 pessetes.

MOLTO: Costelles, 1'00; primera, o'80; segona, o'70 pessetes.

ANYELL: Indistintament, o'90; costelles, 1'40; cuixa, 1'00; córpora, o'70 pessetes.

CABRIT: Indistintament, 1'00; costelles, 1'75; cuixa. 1'25; córpora, o'70 pessetes.

OVELLA: o'50 a o'70 pessetes.

CABRA O CRESTAT: o'60 pessetes.

PORC: Llomillo, 1'30; magra, 1'10; butifarra catalana, 2'50; blanca, de 1'00 a 1'50; negra, de o'80 a 1'00; salsitxa, 1,00; pernil, 2'00 ossos salats, de o'50 a o'60; llart blanc, 1'00; de la caldera, o'80; segí, de o'80 a 1'00; cansalada, de o'80 a 1'00 pessetes.

MENUTS: de bou o de badella, primera, de o'50 a o'80; segona, de o'25 a o'40; de moltó, de o'25 a o'40; pessetes.

CASSA: (per unitats) llebra, de o'oo a o'oo; conill, de o'oo a o'oo; perdiu, de o'oo a o'oo; guatlla, de o'oo a o'oo; tort, de o'oo a o'oo; aucellets (dotzena), de o'oo a o'oo.

CARGOLS: (Dotzena), de o'05 a o'oo pessetes.

PESCATERIA

Llus del Cantàbric, de o'oo a o'50; id. del bou, de o'oo a o'60; id. palangre, de 1'25 a 1'50; molls, de o'60 a o 80; llenguado, de 1'25 a 2'00; nero, a 1'50; pelaies, a o'60; besugo, a o'35; congres, de o'80 a 1'40; tunyina, de o'80 a 1'00; bonito, a o'oo; rap, de o'oo a o'70; anguila, a o'oo; mòllares, a o'70; rajada, a o'30; daurada, de o'oo a o'oo; llobarros, de 1'25 a 1'75; sardina, a o'50; llagosta, a 1'25; llagostins, a 2'00; calamarsos, de o'75 a 1'25; sipies, a o'60; pops, de o'oo a o'30; ostres (dotzena), de o'oo a o'oo; petxines (dotzena), de o'05 a o'15; musclos (dotzena), de o'10 a o'20; barats, a o'oo; surell, a o'oo.

VIRAM

Pollastre, un, de 2'50 a 5'00; la lliura, de 1'50 a o'oo; gallina, una, de 4'50 a 8'00; conill, un, de 1'75 a 2'50; la lliura, de 1'10 a o'oo; ànec, un. de 2'50 a 4'00; la lliura, de 1'25 a o'oo; colom, un, de 1'oo a 2'oo.

Societats y ferrocarrils

TRAMVIA O FERROCARRIL ECONOMIC DE MANRESA A BERGA

Productes del mes de maig.—1908 (kilòmetres explotats, 72). Pessetes 100,698'81.—1907 (kilòmetres explotats, 72). Pessetes 82,767'43.—Diferencia en més en 1908, pessetes 17,931,38.

Productes desde primer de janer al 31 de maig.— 1908 (kilòmetres explotats, 72). Pessetes 505,512'83.— 1907 (kilòmetres explotats, 72). Pessetes 418,969'42.— Diferencia en més en 1908, 86,543'41 pessetes.

OBSERVACIONS ATMOSFÉRIQUES

S'ha normalisat per complert, el temps. El dia d'ahir fou hermosissim. Uns quants nuvols que al matí cobriren el cel, a la tarda ja havien desaparegut.

L'Observatori Meteorológic de l'Universitat anotá ahir els segùents datos:

Hores de observació	Baròmetre nivell mar	Temperat a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
9 m.	768'51	20'0	SS.O	75	C. K. N.	0'7
3 t.	768'16	22'0	S.	69	C. K.	0'2

En les 24 hores	Temperatura Máxima	Temperatura Mínima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milimt.
	Sol 31'4 Omb. 24'8	Omb 14'0 Refl. 11'0	506	4'93	0'00

Sortida del sol: 4'17 m.—Posta 7'24
Sortida de la lluna: 6'25 m.— Posta: 4'56 m.—Máx. o'o —Min oo'o.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2. ter.

ESTOMAC ASSEGURAT

DISPEPSIA, GASTRALGIA — Elixir E. Paradell — HIPERCLORHIDRIA, DISSENTERÍA

Ab dues vegades n'hi ha prou pera cerciorarse dels seus sorprenents resultats.—Demanis en totes les farmacies, frasc de prova *gratis* a casa de l'autor, *CLARIS, núm. 41*

COLECCIONISTES
DEMANEU L'OBRA

CATÁLEG DEL TIMBRÓFIL de la casa Victor Robert, 83, rue Richelieu, PARIS de 40 planes, enviada gratuitament, ab bonics timbres oferts de **Prima gratuita.** -- **Coleccions ventatjoses: Victoria:** 50 segells diferents de Queensland, Tasmania, Victoria, Hawai, Australia del Sur y Occidental, Nova Gales, etz., 3 FRANCS.—**Persia:** 50 segells diferents (emissions de 1885 a 1904 de valor de més de 10 francs), net, 4'50 FRANCS.

Paquet reclam 100 segells diferents, de les cinc parts del mon: Japó, Egipte, Rumania, Mèxic, Noruega, Xile, Canadà, Suecia, Italia, Estats alemanys, etz.... 1 FRANC

LES DOCVMENTS DV PROGRÈS
REVUE INTERNATIONALE

Se publica tots els mesos a PARIS LONDRES y BERLIN

Director.—Dr. Rodolphe BRODA

PRINCIPALS COLABORADORS: Prof. LAMPRECHT (Leipzig). — Felix REGNAULT.— H.-R. STOCKMANN (Dublin). — R.- L. OUTHWAITHE (Johannesburg).—C. SAINT-SAENS (de l'Institut).—Abbe NAUDET.— Walter CRANE (Londres).—Emile VANDELVERDE.—Mary L. KATSIN. —Angelo VAZ (Porto).—Paul ADAM.—Emile DURKEIM.—Alfred FOUILLÉE.—Georg SIMMEL.—Franklin H. GIDDINS (New-York).—Maxime GORKI.—Paul GOEHRE (Berlin).—Lester F. WARD (Washington).— Rene WORMS.—Emile BOUTROUX.—M. BAUERGEE (Calcuta).—Hubert LAGARDELLE.—William OUALID (Alger).—Dr. Hermann HASSE (Berlin).—Johs DALOFF (Copenhague).—V. V. BRANDFORD (Londres), etz.

Preus de suscripció
Un número, ptes. 2 — Un any, ptes. 15
Pagament anticipat
Se suscriu en aquesta Administració

EN UN MINUT

se poden deixar perfectament ***blanques les dents*** encara que aquestes estiguin molt descuidades, gracies al ***Raspall Impregnat.***

Se garanteix que és *inofensiu.* Patentat en 14 diferents paisos.

No és més car que un raspall ordinari pera dents.

Preu: Ptes. 1'-, 1'50, y 2'-

trobantse de venda en les Farmacies, Drogueries, Perfumeries y Bazars que tenen exposat un cartell vermell,

A tot arreu ha obtingut un gran éxit

lo qual está testimoniat per gran nombre de certificats

Cada raspall ve ab una bossa tapada y porta al mánec el timbre: RASPALL IMPREGNAT PATENT KRAUSE

A l'engrós: MULLER GERMANS. - Avinyó, 20. - BARCELONA

MAL DE CAP - NEURALGIA
CURACIÓ RADICAL
"OBLEAS MÁGICAS"
de GESSLER

Se garanteix que no contenen antipirina, quinina, opi ni morfina, ni cap substancia que sigui nociva.

— Demanis en Farmacies y Drogueries —

Concessionari exclusiu pera la venda a l'engrós

HILARIO GRUÉ. — Ronda Sant Pere, 4. — BARCELONA

EL BARATILLO Compra venda y lloguer de mobles. — Hospital, 125.

Desitjo soci capitalista pera industria de sabó y midó y altres productes químics industrials. Fàbrica ben montada y productes acreditats. Administrarà el soci capitalista. Per informes en aquesta Administració de 10 a 12.

Mobles de A. Dirat
Exposició permanent de dormitoris, menjador s despatxos, salons, etc.
Grans magatzems ab 13 portes: Mendizábal, 20 y Sant Pau, 50, 52 y 54.

PASTILLES
REUMA
BRONQUITIS
TARROS
MALS DE GORJA
LARINGITIS
GRIPPE
TUBERCULOSI
FARINGITIS
DUPEYROUX